Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı

1 Eylül 1985
Yıl 1, Sayı 5
Fiyatı, 1,-DM

SOL BİRLİK

1 Eylül Dünya Barış Günü

Yığınların savunduğu barış yıkılmaz

Güçlerimizi birleştirelim ve omuz omuza yürüyelim !

"Evren-Özal diktatörlüğüne hayır, demokratik bir hükümet !"

12 Eylül askeri darbesinin 5. yılı dolarken, Türkiye ve Türkiye Kürdistan'ı Sol Birlik'i demokrasi, barış ve ekmek için faşist rejimi, Evren-Özal diktatörlüğünü devirmekten başka yol olmadığını belirten, halklarımızı birliğe çağıran bir bildiri yayınladı. **"Ülkemiz üzerine çöken beş yıllık karanlığı dağıtmak, aydınlığa çıkmak için Kürt olsun Türk olsun, işçi, köylü, genç, kadın, aydın, yurtsever, barışsever tüm insanlar elele vermek zorundayız.**

Güçlerimizi birleştirelim ve omuz omuza yürüyelim!" çağrısı yapılan bildiride **"Evren-Özal diktatörlüğüne hayır, demokratik bir hükümet!"** hedefi gösteriliyor.

Öte yandan Evren-Özal diktatörlüğünün 5 yıllık kanlı iktidarını teşhir ve portesto etmek amacıyla bir çok ülkede çeşitli biçimlerde eylemler düzenleniyor.

Federal Almanya'da bulunan Türk ve Kürt işçilerinin demokratik örgütleri, BIRLIK YOLU, DIBAF, FIDEF, GERÇEK ADK, KOMKAR ve KKDK 9-14 Eylül tarihleri arasında; İnsan Hakları-Demokrasi ve Barış için **"TÜRKİYE VE TÜRKİYE KÜRDİSTANI EYLEM HAFTASI"** düzenlediler. Basın toplantıları, açık oturumlar, uyarı grevleri ve protesto mitingleriyle faşist rejimin teşhir ve protesto edileceği açıklanan eylem haftasında, **"İdam ve İşkenceler Kaldırılsın"**, **"Politik Tutuklulara Özgürlük-Genel Af"**, **"Kürt halkına karşı sürdürülen savaşa ve ulusal baskıya son"**, **"Türkiye ve Türkiye Kürdistanı demokratlarıyla dayanışma"** talepleri ileri sürülüyor. Eylem haftasını çok sayıda sendika, ilerici örgüt, milletvekili, yazar ve bilim adamının desteklediği bildiriliyor.

Evren-Özal diktatörlüğünün ve kapitalist ülkelerdeki destekçilerinin, **"Türkiye'de demokrasiye geçildiği"** yalanını yaydıkları bir dönemde, bu sahtekarlığı uluslararası kamuoyuna sergileyip mahkum etmek; barış, özgürlük, demokrasi isteyen herkesin önünde vazgeçmeyeceği bir görev olarak durmaktadır. Yurt dışında yapılacak her protesto eylemi, zindanlardaki onbinlere, demokrat-yurtsever insanlara, demokrasi güçlerine destek verecek, demokrasi mücadelesinde onlara güç kazandıracaktır.

Sol Birlik bildirisi 2. sayfada
12 Eylül'ün beşinci yılı 3. sayfada

Siyasi mahkumlara özgürlük, Genel Af !

Askeri cunta, 12 Eylül sonrasında Türkiye'yi dev bir hapishaneye dönüştürdü. 200 bini aşkın insan **"polise düştü"**, askeri cezaevlerinden geçti. 27'si siyasi nitelikli 50 mahkum idam edildi. **"Yargılamasız idamlar"** 400'ü geçti. 400 bin kişinin yurtdışına çıkışı yasaklandı. Tüm demokratik hak ve özgürlükleri dipçik gücüyle ezen cunta, ülkeyi her açıdan tam bir zindan karanlığına boğdu.

Devamı 7. sayfada

Cezaevlerinde işkence sürüyor

İç ve dış kamuoyunun etkisiyle cuntanın parlamentosunda grubu bulunan partilerden bazı milletvekillerinden oluşan bir heyet, çeşitli hapishaneleri gezerek izlenimlerini kamuoyuna bir rapor şeklinde açıklayacaklarını bildirdiler.

Metris, Mamak, Sultanahmet 2, Selimiye, Amasya, Ankara Kapalı, Kastamonu, Çankırı, Bayrampaşa, Çocuk Islahevi gibi sivil ve askeri ceza ve tutukevlerini ziyaretten sonra, **"Doğu"**da Diyarbakır başta olmak üzere bazı askeri ceza ve tutukevlerini ziyaret edeceklerini bildiren grup, basına yaptıkları açıklamalarda 5 yıldan beri yurtsever, devrimci örgütlerin söylediklerini doğrulamak zorunda kaldılar.

Cuntanın kanlı beş yılı dolarken, onbinlerce ilerici, devrimci, yurtsever insanımız meşhur Saygon zindanlarını aratmayan cuntanın zindanlarında ölüm kalım mücadelesi verdiler. Cehennemi andıran zindalarda ilerici tutuklular, tüm insanlık dışı baskı ve işkencelere maruz kaldılar. Yüzün üstünde ilerici yaşamını yitirdi. Binlercesi sakat kaldı. Yüzbinin üstünde tutuklu işkence çarkından geçirildi.

1. Şubelerde devrimci tutuklulara yaptıkları fiziki ve psikolojik işkencelerle yetinmeyen resmi ve sivil faşistler, bu kez de kaldıkları yerden işkenceleri cezaevlerinden sürdürdüler.

Bu baskı ve uygulamalara karşı tüm Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda devrimci tutuklular seslerini yükselttiler. Açlık grevleri, ölüm oruçları, mahkemelere çıkmama, tek tip elbiseyi protesto eylemleri yapıldı. İçeriden yükselen bu onurlu direniş, başta tutuklu aileleri olmak üzere ilerici örgüt ve kişiler tarafından desteklendi. Ankara'da tutuklu yakınları kanlı elbiselerle Çankaya'ya yürüdüler. Yine Diyarbakır'da tutuklu aileleri protesto seslerini yük-

Devamı 7. sayfada

İstikrarlı Türkiye !

12 Eylül darbesinden bu yana cuntanın attığı adımlar gelgeç bir politikanın ürünleri değildi. Gerek yükselen sınıf mücadelesini ve Kürt ulusal demokratik hareketini devlet terörüyle bastırmak ve 24 Ocak **"istikrar paketi"**ni sopa zoruyla uygulayarak ekonomik bunalımın yükünü emekçi kitlelere yüklemek; gerekse emperyalizmin Türkiye karakolunu ABD'nin bölgedeki askeri ve siyasi stratejilerine uygun şekilde tahkim etmek yönünde atılan adımlar, CIA merkezi ve Pentagon karargâhlarından başlayıp Ankara'da hayata geçirilen uzun erimli bir planın parçaları niteliğindeydi.

Amaçlanan, kendi deyişleriyle **"istikrarlı bir Türkiye"** yaratmaktı; yani diktatörlüğü kurumlaştırıp uzun yıllar sürecek bir **"istikrar"** rejimini kalıcılaştırmaktı. Bu plan, CIA şefleri, Beyaz Saray danışmanları ve Pentagon generallerinin Türkiye ve benzeri ülkelerdeki ne ilk, ne de son girişimleriydi. Onların literatüründe "stabilizasyon" adını alan hedef, sözkonusu ülkede sosyal muhalefetin sindirildiği, demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırıldığı durgun, suskun ve hareketsiz bir toplumdu.

12 Eylül'ün beşinci yılında bu amaca ulaşılmış mıdır? Ülkenin siyasi hayatı üzerindeki sultasıyla, sıkıyönetime ilaveten olağanüstü hal uygulamaları ve polis yasalarıyla, 1982 Anayasası ve ona bağlı temel yasalarla bu amaca görünürde ulaşılmıştır; ama bu, sadece bir görüntüdür. Toplumun üstüne gerilen kapkara perdeye dıştan bakıldığında amaçlanan istikrar sağlanmış izlenimi edinilebilir belki. Ancak, faşizmin örtüsü biraz aralanıp altına bakıldığında, Türkiye'nin bir kaynaşma içinde bulunduğu kolayca görülecektir.

Bugün toplumda yaşanılan hareketlilik, sosyal çalkantılara yolaçan sınıfsal değişme ve kutuplaşmalar, 1980 öncesindeki durumdan daha fazladır. Geniş yığınların hoşnutsuzluğu beş yıl içinde çok daha artmıştır; geçim sıkıntısı, işsizlik, pahalılık, yoksulluk ileri boyutlara varmıştır. Gelir dağılımındaki adaletsizliğin artmasıyla, reel ücretlerin yarı yarıya düşmesiyle, işçi çıkartımının hızlanmasıyla, grev ve dolayısıyla toplusözleşme hakkının bulunmamasıyla, işçi sınıfı içindeki huzursuzluk giderek büyümekte, işçi sınıfı için için kaynayan bir yanardağ gibi kaynamaktadır. En durgun gibi gözüken kırsal kesimde bile, emekçi, yoksul ve az topraklı köylülerin durumu dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Orta katmanların gelir düzeyi düşmüş, yoksullaşması faşizm eliyle hızlanmıştır. **Kürt** halkının ulusal demokratik uyanışı tüm baskı ve teröre rağmen durdurulamamış, cuntanın Türkiye Kürdistanı'nda **"huzur ve istikrar"** çabaları boşa çıkmıştır.

Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK

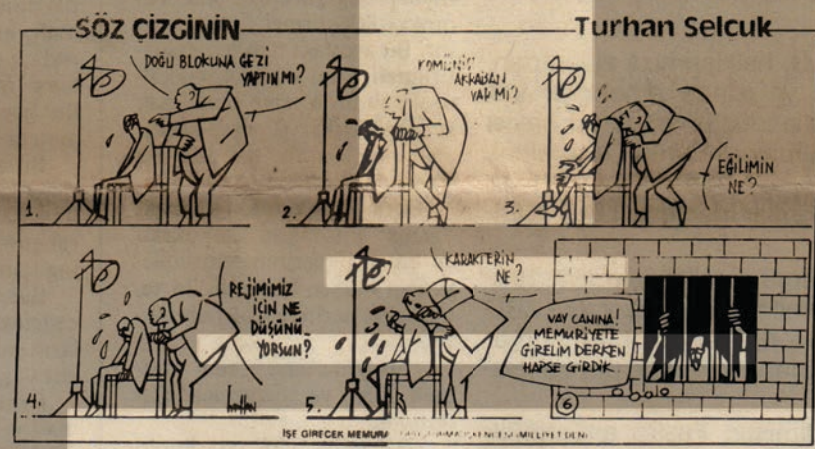

Güvenlik soruşturmasında kim kimi soruşturuyor?

Cunta iktidara el koyduktan sonra faşizmi kurumlaştırma yolunda birçok adımlar attı. Bunlardan biri de **"Güvenlik Soruşturması"**ydı. Daha Ulusu başbakanken, devlet daireleri ve kamu kuruluşlarına bir genelge göndererek, işe girmelerde, terfilerde, atamalarda, sözleşmelerin yenilenmesinde **"Güvenlik Soruşturması"**nın yapılmasını bildirmişti. O günden beri, **"soruşturma"** aralıksız bir şekilde süregeldi. Bugün de sürmekte.

"Güvenlik Soruşturması" sırasında kimlik ve sicil kontrolü, **"fişleme"** durumu, öğrenim süresindeki eylemleri, **"yıkıcı"** dernek veya örgütlere üyelik durumun yanısıra, işe alınacak kişinin akrabaları arasında **"komünist zanlısı"** tespiti yapılıp, **"rejim hakkındaki düşünceleri"** de sorulmaktadır. Bu arada kişiden özellikle **"Doğu Bloku"** ülkelerine gezi yapıp yapmadığının açıklanması istenmektedir.

Devamı 7. sayfada

12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali

(YAZISI 6. SAYFADA)

İşçi sınıfına karşı KİT-TİSK bütünleşmesi

Özal hükümetinin aldığı yeni bir kararla, KİT'ler (Kamu İktisadi Teşekkülleri) TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) üyesi olmaya başladılar. TISK'in yıllardır ısrarla talep ettiği **"izdivaç"** böylelikle gerçekleşme yoluna girdi ve cuntanın 12 Eylül'den beri tekelci burjuvaziye sunduğu hizmetlere bir yenisi eklenmiş oldu.

Devamı 7. sayfada

Aydınlar Dilekçesi Davasında savunmalar sürüyor

Gencay Gürsoy: "Bu davada sanık olmaktan gurur duyuyorum"

Haluk Gerger: "Kendimi değil, ülkemi, Türkiye'yi savunuyorum"

Aydınlar Dilekçesi Davası'nda savunmalar sürüyor. Aziz Nesin ve Erbil Tuşalp'in yaptıkları ve askeri mahkemece yayın yasağı konan savunmalarından sonra 19 Temmuz tarihinde Hüsnü Göksel, Tului Sönmez, Haluk Gerger, Şerafettin Turan ve Yakup Kepenek savunmalarını yaptılar.

Savunmasında dilekçenin ana aşamalarının tümünü aktif olarak katıldığını belirten Haluk Gerger, **"Dilekçenin hazırlanış sürecinde sorumluluk almış olmayı kıvançla üsleniyor, ülkemizin demokrasi tarihinin şerefli sayfalarından birini oluşturacak böylesi bir olayın için-**

Devamı 5. sayfada

Sol Birlik ve Demokratik Güçbirliği Platformu

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik Deklarasyonunun yanısıra yayınlanmış olan "Demokratik Güçbirliği Platformu"nun amacı şöyle ifade edilmektedir:

"Demokratik Güçbirliği Platformu'nun temel amacı aşağıdaki ivedi istemlerin yaşama geçmesini sağlamak için ortak savaşım yürütmektir..."

Uğrunda savaşım yürütülmesi gereken bu istemler, halklarımızın özellikle son beş yıldır tümüyle çiğnenen, yok edilen en güncel, en ivedi istemlerdir. Faşizm ve onun hükümetleri yönetimlerini sürdürebilmek için her türlü demokratik hakları sürekli olarak çiğnemek, sürekli yeni baskı yasalarıyla yeni kısıtlamalar getirmek zorundadırlar. Baskının biçimleri değiştirilmekte ama hiç azaltılmadan sürdürülmeye çalışılmaktadır. Sıkıyönetimin yerini alan polis yasası bunun en son örneğidir.

Bugün Türkiye'de basın özgürlüğü, sendika kurmak ve her çeşit örgütlenme özgürlüğü, temel hak ve hürriyetlerin dokunulmazlığı, eğitim özgürlüğü, çalışma hakkı, bağımsız yargı gibi demokratik bir toplumun vazgeçilmeyecek tüm hak ve özgürlükleri ortadan kaldırılmıştır. Bu durum toplumdaki çeşitli sınıf ve tabakaların hoşnutsuzluğunu yükseltmekte, faşist diktatörlüğe karşı çeşitli biçimlerde karşı çıkışlar gündeme gelmektedir. Her türlü baskıya karşın ortaya çıkmış olan hareketlilik diktatörlüğü sıkıştırmakta, zorlamakta ve onu yeni tehditlere ve baskılara yöneltmektedir. Faşist rejim kendiliğinden gitmeyecektir. "Sol Birlik Kuruluş Duyurusu" bu durumu şöyle tespit etmektedir:

"Cunta sıkışmıştır ve buna karşılık çareyi rejim, ABD emperyalizmine daha çok bağlanmakta, kitleler üzerinde terörü artırmakta görüyor. Bazı sınır olayları bahane edilerek Türkiye Kürdistanı'nda estirilen yeni terör dalgası, sınırları aşan saldırganlık, yeni kitlesel tutuklamalar, Barış Derneği üyeleri ve aydınlar aleyhinde açılan yeni davalar, yeni idam cezaları ve infazlar bunun somut örnekleri. Cunta bir yandan 'vatanın bölünme tehlikesinde' olduğu safsatasını yayarak dikkatleri başka yana çekmekte, şovenizmi kışkırtmakta, diğer yandan, sol harekete ve diğer demokrasi güçlerine yeni saldırılar düzenlemektedir.

Ancak tüm çabalar faşist rejimi yıkımdan kurtaramayacaktır. Ne var ki, faşist rejim kendiliğinden göçüp gitmeyecek ve ülkeye demokrasi kendiliğinden gelmeyecektir. Bunun için demokrasi güçlerinin birliğine, yığınların zorlu mücadelesine gerek vardır."

"Demokratik Güçbirliği Platformu" bu amaçla hazırlanmıştır ve şu maddeleri içermektedir:

. Faşist diktatörlüğe son vermek, onun kukla parlamentosunu ve hükümetini dağıtmak ve geniş anti-faşist demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinden oluşan bir hükümet kurmak;

Bu madde halkımızın ivedi taleplerinin odak noktasını formüle etmektedir. Faşist diktatörlük, onun parlamentosu ve hükümeti bugün ülkemizdeki her türlü gelişmenin önündeki temel engeldir. Diktatörlüğe son vermeden, onun parlamento ve hükümetini dağıtmadan ülkemizde barış, demokrasi ve insan haklarının gerçekleşmesi için kayda değer bir gelişme sağlamak olanaksızdır.

Faşizm kendiliğinden gitmeyecektir ve demokrasi de kendiliğinden gelmeyecektir. Tersine faşist yönetim yerini sağlamlaştırmak, demokrasi mücadelesindeki her yeni gelişmeyi boğmak için elinden geleni yapmaktadır. Onu yıkacak olan demokrasi güçlerinin birliği ve zorlu mücadelesidir.

Bu birlik doğal olarak faşist diktatörlüğe son veren güçlerin iktidarına da yansıyacak ve diktatörlüğün yerine "geniş anti-faşist demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinden oluşan bir hükümet" kurulacaktır.

. Cunta'nın faşizmi kurumlaştırmak amacıyla çıkardığı ve halka süngü gücüyle dayattığı, başta anayasa olmak üzere tüm baskı yasalarını kaldırmak, temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan demokratik bir anayasa hazırlamak;

Faşizmin yok ettiği insan hakları ve her türlü demokratik hak 1982 Anayasası ile gerekçelendirilmekte, meşrulaştırılmaktadır. 1982 Anayasasının demokratik bir anayasa ile ilgisi yoktur. Bu anayasa faşizmi kurumlaştırmak, meşruluk kazandırmak amacıyla hazırlanmış ve halka süngü zoruyla kabul ettirilmiştir. 1982 Anayasasının temelinde faşist yönetime meşruluk kazandırmak anlayışı yattığından, anayasanın şu veya bu maddesini değiştirerek onu demokratikleştirmek olanaksızdır. Bu anayasa tümden değiştirilmeli, yani yürürlükten kaldırılmalıdır. Yerine temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan demokratik bir anayasa hazırlanmalıdır.

Bu anayasayı hazırlamak, "geniş anti-faşist demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinden oluşan hükümet"in temel görevlerinden biri olacaktır.

. Sıkıyönetime son vermek, idam ve işkenceleri durdurmak.

62 yıllık TC tarihinin önemli bir bölümü sıkıyönetim altında geçmiştir. Çeşitli iktidarlar değişik gerekçelerle ülkenin tümünde veya bir bölümünde sıkıyönetim ilan etmişler ve bunu da demokratik hakları kısmak ve yok etmek, emekçilerin mücadelesini bastırmak amacıyla kullanmışlardır.

Faşist yönetim de sıkıyönetimi aynı amaçlarla ve ülke tarihinde görülmedik bir baskıyı uygulamak için kullanmıştır. Sıkıyönetim görünüşte kaldırılmış ve yerini ya Olağanüstü Hal Yasası'na ya Polis Yasası'na bırakmıştır. Bugün sıkıyönetim değişik isimler altında Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın her yanında sürmektedir.

Sıkıyönetime ve onun bütün değişik biçimlerine son verilmesi halklarımızın en temel istemlerinden bir tanesidir.

12 Eylül sonrası dönemde hızla artan idamları ve artık bir devlet politikası haline gelen işkenceyi durdurmak; bir çok yiğit evladını idam veya işkencede kaybetmiş halklarımızın ivedi taleplerinden biridir.

. Zindanlardaki tüm anti-faşist ve demokrat siyasi tutukluları serbest bırakmak, genel af çıkarmak.

Sürekli gündemde olan bu talep özellikle yaşadığımız günlerde güncelleşmiştir. Faşist yönetim ve Özal hükümeti kitlesel olarak benimsenen ve çeşitli şekillerde ifade edilen bu talebe karşı çeşitli oyunlara başvurmaktadırlar. Bu oyunun bir yönü "Pişmanlık Yasası" adı altında uygulamaya konulan "Muhbirlik Yasası"dır. Faşist yönetim devrimcilerin prestijini düşürüp, onları içten çökertmek ve sözde af çıkartıldığı izlenimini vermek için bu yasayı gündeme getirmiş ama sonuç alamamıştır. Döneklerin sayısı bir avuç bile değildir. Öte yandan devrimci ve demokrat tutukluları kapsamayan sözde bir genel af da planlanmaktadır. Burada da amaç toplumda yükselen bu konudaki talebi kendi çıkarlarına zarar vermeyecek şekilde geçiştirmektir.

Faşisit yönetimin tüm bu oyunlarına karşı "Politik Tutuklulara Özgürlük-Genel Af" talebini yükseltmek ve bu konuda en geniş güçlerin birliğini sağlamak bugün her zamankinden fazla gereklidir.

Demokratik Güçbirliği Platformu'nun diğer maddelerini açımlamaya sonraki yazılarımızda devam edeceğiz.

Sol Birlik 12 Eylül bildirisi

Türk ve Kürt emekçileri,
Aydınlar, gençler, kadınlar,
Demokrat ve yurtsever insanlarımız!

Türkiye'de faşist diktatörlük beşinci yılını dolduruyor. O, halklarımıza zulümden, gözyaşından, açlıktan başka birşey getirmedi. Bu beş yıl içinde emekçiler kat kat yoksullaştılar. İşçilerin satın alma gücü yarıdan fazla düştü. Işsizlerin sayısı 6 milyona ulaştı. Zam ve pahalılık zinciri durmak bilmiyor. Evren-Özal ekibi, IMF'nin ve öteki emperyalist kuruluşların güdümünde ülke ekonomisini tam bir yıkıma sürükledi. Dış borçlar 30 milyara tırmandı. Yatırımlar geriledi. Ülke giderek emperyalistlerin tam bir açık pazarına dönüştü.

Faşist diktatörlük ülke kaynaklarının büyük bir bölümünü silahlanmaya harcıyor. Milyarlar savaş uçaklarına, tanklara, çıkarma gemilerine harcanıyor. ABD emperyalistleri için yeni havaalanları, üsler yapılıyor. Evren-Özal ekibi, emperyalistlerin güdümünde, bölgede gerilimi artıran, barış düşmanı ve maceracı bir politika izliyorlar.

Bu yıkıcı politika halklarımıza süngü gücüyle dayatılmıştır. Faşist diktatörlük işçilerin, öteki emekçi halk kesimlerinin, gençliğin, aydınların, öğretmenlerin demokratik kitle ve meslek örgütlerini yasakladı, onbinlerce ilerici ve yurtseveri zindanlara doldurdu. Bir dizi siyasi cinayetler işledi. İşkence çarkı, polis ve komanda terörü bugün de tüm hızıyla devam ediyor. Diktatörlük Kürt halkına karşı pervasızca bir saldırganlığı, baskı ve zulmü günden güne artırıyor.

Faşist diktatörlüğün "demokrasiye dönüş" sözlerinin tam bir aldatmaca bir yalan olduğu bugün daha da iyi anlaşılmıştır. Kukla parlamento ve hükümetin ardında asıl söz cuntadadır. Cuntanın anayasası özgürlüklerin önündeki en büyük engel. O, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırıyor ve faşist bir örgütlenme modeli getiriyor. Bu gerici anayasa diğer baskı yasalarıyla desteklendi. Yeni polis yasası bunun somut örneği. Evren-Özal ekibi sıkıyönetimi polis eliyle sürdürmeye hazırlanıyorlar. Onlar halka demokrasi tanımaya asla niyetli değiller ve sopayı ellerinde hazır tutuyorlar. Onların, bu vurgun, soygun ve talan düzenini sürdürmek için başlıca aracı jandarma süngüsü, polis copu, işkence çarkı ve zindandır.

Yurttaşlar,

Faşist rejimden demokrasi, barış ve ekmek umut etmemeliyiz. O kendiliğinden çekip gitmeyecek. Onu ancak mücadele ile yıkabiliriz.

Politik ve sendikal hakları geri kazanmak, zindanları boşaltmak, işkence ve idamlara son vermek, komando ve polis terörüne son vermek için; demokratik hak ve özgürlükleri elde etmek için; ekonomiyi IMF'nin ve öteki emperyalist kuruluşların güdümünden kurtarmak, halka dayatılan kemer sıkma politikasına, açlığa, işsizliğe son vermek için; vurgun, soygun, talan ve rüşvet çarkının önünü almak için; Kürt ulusu üzerindeki baskı ve zulme sonvermek için; bölgede ve dünyada barışçı bir dış politika izlemek için bu faşist rejimi devirmekten başka yol yoktur.

Yurttaşlar!

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİGİ halklarımıza çıkış yolunu gösteriyor. Onun tüm anti-faşist güçlere sunduğu demokratik program üzerinde birleşelim. Ülkelerimiz üzerine çöken beş yıllık karanlığı dağıtmak, aydınlığa çıkmak için Kürt olsun Türk olsun, işçi, köylü, genç, kadın, aydın, yurtsever, barışsever tüm insanlar elele vermek zorundayız.

Güçlerimizi birleştirelim ve omuz omuza yürüyelim!

Yurttaşlar!

Faşist rejim çürüyor. Halkın birleşen gücü onun tüm zorbalık ve zulüm güçlerini dağıtacak, tarumar edecektir.

Kahrolsun faşizm!

Evren-Özal diktatörlüğüne hayır, demokratik bir hükümet!

İşkence ve idamlara son, zindanlar boşalsın!

SOL BİRLİK

Erol ATAC (TKEP)

GÜÇLERİMİZİ NEREDE YOGUNLAŞTIRMALI?

Faşist cunta ve onun parlamenter örtüsü Özal hükümeti, kapitalist sistemin bunalımlarını daha da derinleştirdi. Ve çıkmaza soktu. 82 Faşist anayasası ve sonrası çıkartılan yasalarla, demokratik, siyasi hak ve özgürlükler ortadan kaldırıldı. Beş yıldır yoğun baskı ve terör altında tutulan toplumda huzursuzluk arttı. Kaynaşma ve hareketlilik ortamı doğdu. Faşist diktatörlük ile demokrasi güçleri arasındaki antegonizma alabildiğine derinleşti. Yığınlar Türkiye ve Türkiye Kürdistanı boyutunda mücadele eğilimi içine girdi.

Bu gelişimlerin toplamı iki ayrı fenomenden birinin harekette etkinlik kurmasının nesnel zemininj yarattı. Bu zemin; hem iç içe geçmiş olan demokrasi ile devrim mücadelesinin subjektif öğesinin somutlaştırılarak güçlendirilmesine; hem de burjuva muhalefetin bu güçlü demokrasi potansiyelini çıkışsızlık içinde olan sistemi kurtarma potasında toplayarak eritmesine analık edebilir. Eğer, komünistler, devrimciler, gerçek demokrasi güçleri birincisini çözemezlerse, ikinci fenomenin etkinliği kaçınılmaz olacaktır.

Burjuva muhalefet partileri, yığınlardaki gelişimi kandi kanallarına akıtmak kaygusuyla bu günden aralarında belli bir diyaloğ ve destek te oluşturdular. Kamuoyuna sundukları, "bizi iktidar yaparsanız sorunlarınızı çözeriz" şeklindeki "alternatif"leriyle, yığınlardaki demokrasi potansiyelini burjuva sınırlar içinde tutma yarışı içindeler.

Mücadele perspektifi açısından ise, "bu yasalarla hak alınamaz, grev yapılamaz", "öylese yasaların değişmesini bekliyelim" diyerek, işçi sınıfı ve diğer emekçileri yasal mücadele çerçevesi içinde tutup umutsuz bir beklenti ve yılgınlığa düşürüyorlar. İşçi sınıfını sistemin "normal" bir unsuru halinde tutma çabasındalar.

Bu somut durumda gerçek sol güçler birinci planda hangi noktada yoğunlaşmalı?

Bizce; gerçek sol güçler (devrimciler) ilk planda, hem faşist diktatörlük, hem de burjuva muhalefet güçleri karşısında, demokrasi uğruna mücadele ile devrim mücadelesinin bütünlüklü perspektifini somutlaştırarak güçlü bir devrimci alternatif yaratmalı, bu alternatifi güçlendirmek için yoğun bir çaba içine girmelidir. Bu nedenle, burjuva muhalefet güçleriyle diyalog ya da ittifak aramanın yerine önce gerçek sol devrimci demokrasi güçlerinin en sıkı birliği sağlanmalı, devrimci solun güçlü bir yumruğunun yaratılması yolu aranmalı, enerji bu alanda yoğunlaştırılmalıdır. Bu görev başarıyla yerine getirildiği oranda, burjuva muhalefet faşizme karşı mücadele sürdürdüğü takdirde, sol güçlerin yumruğu ile burjuva muhalefetin yumruğunun faşist diktatörlüğe aynı anda indirilmesi sağlanabilir.

Bu amaçla, Sol Birlik, bir yandan henüz kendi dışındaki diğer devrimci sol güçleri bir tek platformda birleştirmek için çalışırken, diğer yandan da gelişmekte olan kitle hareketinin içinde yer almalı, yığın örgütleriyle sıkı bir diyalog içinde olmalıdır.

Burjuva muhalefetin, yığınların gelişen demokrasi mücadelesini pasifize etme girişimlerine karşı sol güçler; yığınların mevcut yasalara rağmen mücadeleyi sürdürme ve mevcut yasaları aşma perspektifine çekmelidir.

Örneğin, Türk-İş yönetimi gerici iş yasalarının çıkartılmasına aktif olarak katılmış olmasına rağmen, bu gün işçilere; "bu yasalarla grev ateşten gömlektir, yapılamaz" diyerek, işçi sınıfını eylemsizliğe ve yasaların "birileri tarafından" değiştirilmesi beklentisine iterken; sol güçler; "öyleyse, bu yasaları aşarak bir genel greve hazırlanılmalıdır" politik perspektifini işçi sınıfına götürmelidirler. Aynı şekilde, öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldıran YÖK'ün, emekçi köylülüğü yıkıma götüren tekelci fiyat baskısının, Kürt halkı üzerinde uygulanan faşist-şoven terörün, işkencelerin, açlık ve yoksulluğun, ABD'nin savaş kışkırtıcı maşası gibi tüm insanlık dışı şeylerin ortadan kaldırılması için, varolan yığın eylemleri ve hareketliliğin yasal ve yasallığı aşan yöntemlerle geliştirilmesi, yenilerinin oluşturulması gerekir.

"Özal gider biz gelirsek sorunlar biter" dayatmasında bulunan burjuva muhalefet güçlerinden hiç birisinin, mevcut yasaları gönül rızasıyla değiştirmeyeceği; işçi sınıfına özgür sendikacılık, grev ve toplu pazarlık hakkını kendiliğinden bahşetmeyeceği; bütün ekonomik, demokratik siyasi hak ve özgürlükleri ancak emekçilerin kendi güç ve mücadeleleriyle elde edebilecekleri yolundaki propaganda ve ajitasyon çalışmaları birinci plana alınmalı, koşulların olgunlaşmasına paralel olarak eyleme geçirilmelidir.

Demokrasi mücadelesinin yarattığı potansiyelin, işçi sınıfı ve diğer emekçilerin lehine geliştirilebilmesi için; faşizmin baskılarını, burjuva muhalefetin planlarını etkisiz hale getirebilecek, demokrasi mücadelesi ile devrim mücadelesinin birlikteliğini yönlendirecek bir yapılanma ve güvenilir bir önderliğin yaratılması gerekir. Bu nedenle birinci planda güçlerimizi bu alanda yoğunlaştırmalıyız...

12 Eylül'ün beşinci yılı dolarken

Cunta halka zulümden ve açlıktan başka şey vermedi

12 Eylül beşinci yılını doldurdu. Cunta yönetime el koyduğunda ülkeyi felaketin eşiğinden çevirdiğini ileri sürdü ve halk kitlelerini aldatmak için yoğun demagoji yaptı. Ancak kitlelerin yanılgılarından sıyrılması ve Cunta'nın halk düşmanı yüzünü görmeleri uzun sürmedi. Bugün, aradan beş yıl geçtikten sonra, bu faşist rejimin gerçek kimliği daha da açığa kavuşmuştur.

Cunta, iç ve dış en gerici tekellerin, en başta da ABD emperyalistlerinin istek ve özlemlerine uygun olarak işbaşına geldi, getirildi. O, bu beş yıl boyunca sözkonusu çevrelerin çıkarlarına uygun bir politika izledi, demokrasi güçlerini ezmek için vahşi bir çaba gösterdi, halkı açlığa itti. Şovenizmi alabildiğine kışkırttı, emperyalist güçlerin kuyruğunda barış düşmanı bir politika izledi.

Halk Için Açlık, Tekeller Için Kar

Cuntanın ekonomik politikası böyle özetlenebilir. O, daha ilk günden işçi sınıfına saldırdı. Grevler yasaklandı ve işçilere zorla işbaşı yaptırıldı. İşçi lideleri, sendikacılar ve militan işçiler ise işkence çarklarından geçirildiler, zindanlara kondular. Onların idam tehdidi altında yargılanmaları bugün de sürüyor.

Türkiye İşveren Sendikaları Başkanı bu durumu şu ilginç sözlerle dile getirdi: "Şimdiye kadar bizim anamız ağladı, şimdi de biraz onların (işçilerin) anası ağlasın"! Aslında 12 Eylül öncesinde de sömürülen, anası ağlayan yine işçilerdi. Ne var ki o dönemde işleyen toplu pazarlık ve grev sistemi nedeniyle bu sömürü bugünkü kadar ağır değildi. Oysa 12 Eylül döneminde parababaları işçi sınıfı üzerindeki soygun çarkını kat kat ağırlaştırdılar, 12 Eylül öncesi kârlarını birkaç katına çıkardılar.

Cunta, ülkenin batağa giden ekonomisini düze çıkarmaktan söz ediyordu. Aradan beş yıl geçtikten sonra bunu yapabildi mi? Hayır. Ekonomi bugün daha da derin bir batağa itilmiştir. Mucizevi tedbirler diye sunulan 24 Ocak Kararları'nın yol açtığı sonuçlar ortada. Evren-Özal takımı sürekli olarak halka yalan söylediler. Enflasyon aşağı çekilemedi, yatırımlar arttırılamadı. Halkı derin bir açlığa itme pahasına sağlanan dış ticaretteki artış ise propaganda edildiği ölçüde değil ve bunun bir bölümünü "hayali ihracat" oluşturuyor. İhracatçılar bu yoldan halkı bir kez daha soyuyorlar.

Bugün halklarımız, açlık pahasına, dış borç ödemeye mahkum edilmişlerdir. 1984 yılında toplam dış ticaret geliri 4,5 milyar dolardı. Aynı yıl ödenen dış borç tutarı ise 4 milyara yakın. Böylece dış borç taksitleri dış ticaret gelirini tek başına silip süpürüyor. Buna karşılık 12 Eylül döneminde dış borçlar azalmadı, tersine iki kat arttı, 21 milyar dolara ulaştı. Faizlerle birlikte 30 milyara yaklaşıyor.

Bu kısır döngü, İMF'nin güdümünde sözde kalkınmaya çalışan tüm geri kalmış kapitalist ülkeler için sözkonusudur. Bu, yeni sömürgeciliğin tuzağıdır ve tüm bu ülkelerin ekonomisini daha da batağa itiyor, emperyalizme bağımlı kılıyor. Friedman modeli denen bu model, şimdiye kadar, onu uygulayan Brezilya'nın, Meksika'nın, Şili'nin, Mısır'ın ve daha bir dizi öteki ülkenin ekonomilerini düze çıkarmadı, tersine dış borç yüklerini kabarttıkça kabartıyor. Bu ülkeler şimdi tam bir iflasla karşı karşıyadılar ve aynı yoldaki Türkiye'nin durumu da budur. Bu, emperyalistler yararına işleyen ağır bir soygun çarkıdır. Evren-Özal ekibi halklarımızı bu tuzağa daha da derinliğine düşürdüler.

Evren-Özal ekibi ülkeyi bir açık pazar haline getirdiler. Ağır dış borçlanma pahasına sağlanan dövizlerin büyükçe bir bölümü dışarıdan alınan lüks tüketim mallarına gidiyor. Özal bunu şu demagojik sözlerle reklam ediyor: "bugün Türkiye'de bolluk var. Her mal bulunuyor. Yabancılar bavullarını Türkiye'de doldurup gidiyorlar.." Peki ama bundan Türkiye ve Kürdistan'ın emekçi halk yığınlarına ne? Evlerine ayda bir bile et alamıyan, soğan ekmeğe talim eden milyonlar da alabiliyorlar mı onları? Açıktır ki bundan yararlanan yalnızca bir avuç burjuva ve büyük toprak sahibi. Onlar bu dönemde semirdikçe semirdiler; har vurup harman savuruyor, çılgınca yaşıyorlar.

Özal'ın sözünü ettiği "bolluk" artan üretimden mi kaynaklanıyor? Hayır. Evren-Özal çetesi, ülkenin varolan sanayiini bile çöküntüye götüren bir politika izliyorlar. Ama bir avuç burjuva, haramzade takımı için sağlanan bu bolluk, halkın küçülen lokması, vahşice sömürülmesi, açlığı sayesindedir. Bu dönemde işçi üçretleri yarıdan fazla düştü. Köylünün, küçük esnafın ürünü yok pahasına elinden alınıyor. Buna bir de yurt dışındaki işçilerin gönderdiği dövizler ve halka bindirilen yeni ağır dış borçlanmalar ekleniyor. Ve tüm bunlar iç ve dış tekellerin kasalarını şişirmeye yarıyor İşsizlilerin sayısı ise bu dönemde 6 milyona ulaştı.

Evren-Özal çetesi bunu 'kalkınma", "gelişme" diye halka yutturmaya kalkıyorlar. Son beş yılda, Amerikan, Alman, Japon, Hongkong, Güney Kore modelleri durmadan reklam edildi. Ne var ki bu bir mirasyedi ve müflis modelidir. Bu dönemde hırsızlık, rüşvet, görülmemiş derecelere vardı. Hükümet, bakanlar, kuvvet komutanı faşist generaller de boğazlarına kadar bu işin içindedirler. Toplum kokuşuyor. Fuhuş, uyuşturucu maddeler ve türlü hastalıklar toplumu kasıp kavuruyor.

Devlet Terörü

Cunta, "terörü", "kardeş kavgasını" önleme demagojisini bol bol kullandı ve başlarda bu demagoji kitleler arasında etkili de oldu. Ancak gerçekler bugün en saf kişiler için bile açığa çıkmıştır.

12 Eylül öncesi terör olayları bir "kardeş kavgası" olarak gösterilemez. Bu bir sınıf kavgasıydı. Ve bu kavgada teröre başvuranlar ise en başta sömürücüler, onların baskı kurumları, sivil örgütleri ve onların arkasındaki emperyalist güçlerdi.

Daha 2. Meşrutiyet'te, *Kurtuluş Savaşı* yıllarında işçi sınıfına emekçilere karşı teröre başvuranlar burjuvazi ve feodal güçlerdi. Bu terör bugüne dek işçi sınıfını da aşarak toplumun tüm ilerici demokratik kesimlerini sık sık kapsamına aldı. Zindanlara düşmemiş, işkence görmemiş, açlıkla yüzyüze bırakılmamış bir ilerici yazar, şair, sanatçı bulmak bu ülkede acaba mümkün mü?

Burjuvazi, 1960 sonrasının nisbi demokratik koşullarında gelişme gösteren işçi sınıfı hareketine, ilerici gençlik ve aydın kesimlerine karşı polis copuna, jandarma dipçiğine başvurmakta gecikmedi. Bu dönemde sivil saldırı gurupları, "bozkurtlar" örgütlendi ve eyleme sokuldular. Bunların yarattığı terör ve provakasyon ortamını 12 Mart faşist müdahalesi izledi.

12 Eylül öncesi terörün arkasında da en başta CİA'nin, MİT'in, Kontr Gerilla'nın, faşist MHP ve bozkurtların olduğu açık birşeydir. Ama bu terör ve provakasyonun sorumluluğu sola, Kürt yurtseverlerine yüklenmek istendi.

Cunta'yı işbaşına getiren güçlerin bu teröre ve provakasyonlara ihtiyacı vardı. Nitekim Cunta'nın başlıca görevlerinden biri de, sözde "sağ-sol" terörle mücadele adına, halka karşı azgın bir devlet terörünü estirmek oldu. MHP ve öteki faşist cinayet şebekelerinin sorumluları, yüzlerce solcunun, ilericinin, yurtseverin kanına girmiş katiller birbir aklanıp bırakılırken solcu gençler, Kürt yurtseverleri için habire idam cezaları biçildi. İşkence çarklarında ve insan avında yüzlercesi katledildi. Onbinlerce politik tutuklu fizik ve moral olarak yokedilmeye çalışıldı. 12 Eylül döneminde ülkemizde faşist barbarlığın örnekleri en yaygın biçimde sergilendi.

Sözkonusu azgın devlet terörü, bugün de, hızından birşey yitirmeksizin devam ediyor.

Kürt Halkına Karşı Estirilen Terör ve Şovenizm Histerisi

12 Eylül darbesinin gerekçelerinden biri olarak da "ülkenin bölünmesi tehlikesi" gösterildi.

Kürdistan gerçeğini, Kürt halkını yok sayan, bu halkı soykırımlarla ve zorla eritme politikasıyla yok etmek isteyen burjuvazi, öteden beri Kürt halkının haklı tepkilerini, istemlerini ağır bir suç gibi gösteriyor. Gericilik kabardığı, saldırıya geçtiği her dönemde işçi sınıfı hareketinin yanısıra Kürt halkının yurtsever mücadelesini de hedef alıyor.

12 Eylül sonrasında da Kürt halkına yönelik baskı ve şiddet politikası kat kat ağırlaştı. Bu dönemde Kürdistan'da insan hakları daha pervasızca ayaklar altında çiğnendi. Yüzlerce Kürt yurtseveri katledilirken, jandarma komando ve polis birlikleri Kürt köy ve kasabalarını defalarca taradılar, halka zulmettiler. Kürdistan'dan yeni sürgünler yapıldı, "Tunceli Kanunu" benzeri uygulamalar yeniden sahnelendi.

Cunta, diğer yandan da Türk halkını Kürt halkına karşı kışkırtmak, Kürdistan'da işlediği suçları Türk halkının yararına gibi göstermek için yoğun bir propaganda yürüttü. Ancak, emekçi Türk halkının bu zulüm ve baskı politikasında hiçbir yararı yoktur. Tersine, heriki halkın çıkarları ortaktır ve zulüm ve sömürüden kurtulmaları için elele vermeleri gerekir. Faşist rejim onların ortak düşmanlarıdır. Cunta'nın ve tüm öteki gerici kesimlerin her iki halkın arasına sokmak istedikleri düşmanca duygular, önyargılar yıkılmaya mahkumdur.

Amerikan Uyduluğu ve Barış Düşmanlığı

Evren-Özal ekibi, demokrasi güçlerine indirdikleri darbelerin, demokratik kurumları dağıtmış olmanın verdiği rahatlıkla, süngülerin gölgesinde emperyalizme uşaklık politikasını rahatlıkla sergilediler. Geçen beş yıl içinde Türkiye ABD'ne daha da bağlandı. Savunma İşbirliği Anlaşması ve diğer bir dizi anlaşmayla ülke ABD'nin çevik güçlerine açıldı, yeni askeri hava alanları inşa edildi, yeni atom silahları mevzilendirildi. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı sosyalist ülkelere ve bölgedeki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı daha tehlikeli bir saldırı rampası haline getirildi.

Bu beş yıl içinde Cunta, Kıbrıs'ın bir bölümünü ilhak çabalarını sürdürdü, Ege'de gerilimi arttırdı ve Sosyalist Bulgaristan'a karşı saldırgan bir politika izledi.

Bu beş yıl boyunca Türkiye'deki faşist rejimin izlediği dış politika, faşizmin saldırgan barış düşmanı karakterini birkez daha doğruluyor.

Evren-Özal ekibi, sosyalist ülkelerin barışçı önerilerini kulaklarını tıkıyor, ABD'nin ve öteki en gerici emperyalist çevrelerin güdümünde saldırgan ve maceracı bir politika izliyorlar. Bu, halklarımızı büyük tehlikelerle karşı karşıya getiriyor.

Halkı açlığa iten cunta ulusal gelirin büyük bir bölümünü F-16 uçaklarına, tanklara, savaş gemilerine ve öteki yıkıcı silahlara harcıyor.

Böylesine bir gerilim ve uyduluk politikası izleyen faşist rejimin içerde de barış güçlerine amansızca saldırması onun doğası gereğidir.

Faşizmi Kurumlaştırma ve Kalıcılaştırma Çabaları

Emperyalist çevrelerin ve Türkiye tekelci burjuvazisinin ortak çıkarları 12 Eylül 1980 darbesine yolaçtı. Cunta, bu çevrelerin istemlerini yerine getirmek için demokratik güçleri ve kurumları tırpanlamakla işe başladı. Onların yerine faşist kurumlar oluşturuldu. Bu nedenledir ki gerek Cunta'nın, gerek onun Batı'daki destekçilerinin demokrasiye dönüş üstüne çektikleri nutuklar ikiyüzlülükten, sahtekarlıktan başka birşey değil.

Demokrasinin önündeki en büyük engel en başta Cunta'nın anayasasıdır. Bu anayasa faşist niteliktedir, tüm temel hak ve özgürlüklerin önüne duvar çekmekte, angaryaya, sürgünlere, devlet terörüne işkenceye yasal kılıf biçmek-

Devamı 7. sayfada

5 SALÊ 12 İLONÊ TIJE BÛ

Hukma cuntayê kete sala pêncan. Cunta dema dest da ser hukım gelek demagojiyan kır. Lê pır nekışand xelkê ruyê wi yê reş ditın. İro hın ji eva yeka baş lı cem gel eşkere bûye

Cunta gor daxwazên sermiyana yekdest lı serida ji, ye Emeriqaya Yekbûyi ani cih. Ew jı bo mafên wana ev 5 sale ku xebatê kır. Hêzên dêmoqrat xıste bın piyên xwe, gel bırçi hişt, bı lez şovenizmê bılınd kır, dıji aşıtiyê gora politiqaya imperyali da rêhılda.

Bo Gel Belengazi, Jı Bo Sermiyandarên Yekdest Qezenc

Jı aliyê aboriyê politiqaya wan hova eve Cunta roja pêşin kar berdanê qedexe kır, bı zorê karkeran bıre ser şıxul. Mirovên lı sendiqayan kardıkın serokên karkeran gırtın, êşkence lê kırın. İro ewana bı kuştınê vê têne mehkeme kırınê.

Serokê sendiqayê sermiyandaran uha dıbêje: "Heta nuha diya me dıgıriya, nuha ji yê wana bıla bıgri." Berê 12 İlonê ji çina karker bındest bû, pışti 12 İlonê ji ev kedxwari hın pır gıran bû.

Aboriya welat iro zêtır ketiye tengasiyê. Deynê wan yê bo welatên dın iro gıhıştiye 30 milyara. İro lı welat hêjmara mırovên bêkar gıhıştiye 6 milyona

Dı wextê cuntayê da ruşvet, dızi gıhıştiye merhalek heri bılınd. Jı endamê hukumetê bıgre heya generalan tevi vê şıxulê kırêtın.

12 İlon Bı Gotınek Dın Dıji Gel Terora Dewletê Ye

Beri 12 İlonê şer ya "Bırakuji" nebû, ew şera şereke çin û tebeqetiyê bû. Ewana gunehê davêjın stuyê hêzên çep û welatparêzên Kurd. Lê iro baş eyane ku lı pışt terora beri 12 İlonê faşit hebûn. Lema qetılkarên beri 12 İlonê kıt bı kıt hatın berdanê. Aliyê dın ceza û curmên gıran danê welatparêzên Kurd. İro ji terora dewletê bê westan lı ser gelên me berdewam dıke.

Teror û Şovenizma Dıji Gelê Kurd Her Bê Hempa Tê Ajotın

Bahana 12 İlonê yek ji "Rawestandına perçe bûna welat" bû Burjuvazi berê ve gelê Kurd û Kurdıstanê nasnake. Bı destê zorê (asimile û qırdıke) dıxwaze wi nav xwe da bıheline, heya jê tê qırdıke Behskırına heq û mafên Kurdan jı mêj ve sucek gıran tê hesıbandın. Dema tekoşina çina karkeran bılınd dıbe, lı gel wana êrişê ser tekoşina hêzê welatparêzên Kurd dıke

Du 12 İlonê cunta politiqaya xwe hımber gelê Kurd hın bêtır û dıjwartır kır. Bı sedan welathızên Kurd qetılkırın. Cendırme û komandoyên wan gund û bajarên Kurdıstanê ser û bın kırın. Zulım û zordesti her zêde kırın. Zagona mefi kırınê ku dewra serhıldana Kurdan ya Dêrsımê derxıstibûn, disa destpêkırın û nıha Kurdan mefi dıkın.

Aliyê dın cunta xebatê dıke ku gelê Tırk dıji gelê Kurd derxine. Maf û heqên her du gelan û dıjmınên wan yekın. Lema dıvê ewana pışt bıdıne hev dest hev bıgrın. Dubendiya ku cunta û kevneperest dıxwazın bıxıne nav her du gelan, yeqin wê hılweşe û ewana ji naghijıne armanca xwe.

Dıjmınatiya Aşıtiye û Xulamtiya Amerikayê

Lı bın siya nıza û çekan Ewren û Ozal bı reheti xulamtiya xwe dıdominın. Bı gelek peymanan ve welat gırêdane Emeriqaya Yekbûyi. Jı bo cıwar kırına hêzên lez-lı welat rêvekırın, meydanê balafirên leşkeri ya nu çêkırın, bo çekên atomi ci dan. Bı vê awayi Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê bona welatên sosyalist û hımber tekoşina netewi ya gelên Rojhılata Navin ,welat kırne cipêki êrişkeriyê.

Xebata Faşistan Her Ser Hukım Mayine

Cunta jı bo hêzê imperyali û sermiyandarên yekdest, hêzên dêmoqrat û saziyên wana hılweşand. Lı ciyê wana saziyê faşist pêkanin. İro ewana û hevalbendên wan ya derweyi welat durûti dıkın û dıbêjın ku em derbasi dêmoqrasiyê dıbın.

İro astenga yekem lı ber dêmaqrasiyê zagona bıngehin ya ku faşistan derxıstıne. Lı gel wi zagonê Partiya ya Polêzan û yên mayin hene. Zagona elımandına bılınd vê heqê xwendekaran yek car jı dest wan hatiye standınê. Ewana bı vê kari dıxwazın ku ewê zaningehê dıqedinın bêzar û zıman bın, zırarê nedıne wan.

Hukma Faşi Bı Xebata Gelan Ve Wê Bıruxe

Eşkereye ku cunta bilê bırçiti, zulmê tu tışt ne ani, nıkare bine ji. Ew dıjmınê gel e, şoven e, dıjmınê dêmoqrasi û aşıtiyê ye. Disa ev 5 sal nişanê me da, hımber hemû zordestiyan gelên xebatkar stu xwar nekıriye, tekoşina welatparêzên Kurd nesekınıye, dengê hêzê aşıtixwazan nebıriye.

Zılm û terora lı ser gelê Kurd dıdominın, lê nıkarın pêşiya hışyari û tekoşinê bıgrın. Hêrs û xebata gelê Kurd zêde dıbe û ev baweri dı nav gel da belav dıbe.

Hêzên hukma faşi bıruxinın iro lı welat da hene. Wezifa me eve ku em wan hêzana bıxıne rêzê û nav tekoşinê. Bernama dêmoqrasiyê ye Y.H.Ç bersiva hemu pırsa û daxwaza hemû hêzê dıj-faşiyê dıde. Erkê gışk welatpêrêz û demoqratan ji dıvê xwedi lı vê bernamê derkevın û seba vê xebatê bıkın.

Cihê vê hukma xwinxwar hukmeke baş heye. Ev ne mirovên wek Demırel û Ecevit ın. Ev hukım yekıtiya karkeran, ya gelên Kurd ya hêzên aşıtiyê ne. Dıvê em van daxwazên rast bıxıne daxwazên gel û dı jiyanê da pêkbının. Bo van armancan ji bê westan şer dıvê. Hêzê ku jı bo şorreşê xebatê dıkın, hêzê ku bo dêmoqrasiyê dıxebıtın ev wezifa yê wan hemûyane.

Selim YALÇIN (TKP)

ABD EMPERYALİZMİNE KARŞI SAVAŞMADAN DEMOKRASİ KAZANILAMAZ

Diktatörlük koşulları altında geçen beş yılda ülkemizde Amerika'nın varlığı görülmemiş bir biçimde arttı. Önce SİA anlaşmasının onaylanarak Amerika'ya Türkiye'deki üslerinden yararlanma olanağı verilmesi, bu anlaşmaya dayanarak ve planların yürürlüğe konmasını hızlandırma amacıyla Türk-Amerikan Savunma Grubu adı altında bir grup oluşturulması, uyum belgesinin imzalanması, varolan Amerikan üslerine yenilerinin eklenmesi, Amerikan casus uçakları, bombardıman uçaklarının iniş kalkışları için havaalanlarının genişletilmesi, Amerikan 6. Filosunun limanlarımıza demir atmasına izin verilmesi ve bundan bir süre önce varılan anlaşmayla da 6. Filo'nun bakım ve onarım işleri için tersaneler yapılması, Türkiye'de varolan nükleer silahların yenilenmesi ve yerine daha etkili olanların yerleştirilmesinin kararlaştırılması ve son olarak ABD'nin "Yıldızlar Savaşı" projesine Türkiye'nin katılması...

Şu açıkça görülmelidir ki, Amerika ancak demokrasinin yokolduğu bir ülkede kendi varlığını bu denli artırabilir, her istediğini bu kadar kolay yaptırabilirdi. Beş yıllık diktatörlük döneminde Türkiye-ABD ilişkileri o hale geldi ki ve ABD kendi deyimiyle **"fırsattan yararlanarak"** o kadar olanak elde etti ki, bugün Haluk Ülman gibi bir yazar bile **"nedir bu, ne oluyoruz"** diye soruyor ve ABD yönetimi karşısında Evren-Özal ikilisinin tavrını **'tayfalık'** olarak niteliyor.

Gerçekten de ABD emperyalizminin Türkiye'ye istediklerini yaptırabilmesi ancak demokrasinin yok olduğu bir ortamda ve kendi isteklerini yerine getirmeyi **"hizmet"** sayan Amerikancı generallerin ve hükümetlerin varlığı ile mümkündür. İşte bu nedenle ABD kendi çıkarları açısından Türkiye'de bir baskı rejiminin varlığını yeğlemektedir, demokrasinin kurulmasından yana değildir. Nitekim ABD'nin Türkiye büyükelçisi Strausz-Hupe, Türkiye'ye aydınlar davasını izlemek için gelen ünlü yazar Arthur Miller'in ABD yönetiminin Türkiye'deki rejimin anti-demokratik uygulamalarını niçin desteklediği sorusunu şöyle yanıtlıyordu: **"Onları fazla iteleyemeyiz, çünkü kaybetmek istemiyoruz".**

Ancak beş yıllık diktatörlük döneminde ABD'ye bağımlılık alabildiğine artarken, yığınların Amerikan emperyalizmine karşı tepkisi de artmıştır. Haziran ayından SODEP'in İstanbul mitinginde **"Bağımsız Türkiye"** sloganlarının atılması, Refah Partisi'nin kongresinde ABD elçiliği temsilcilerinin uzun yuhalanması, ağır baskı koşullarına, yasaklara, tehditlere karşın geniş halk kesimlerinin Amerika'ya bağımlılık politikasına, Amerikan emperyalizmine duydukları tepkinin bir ifadesidir.

Sol Birlik'i oluşturan partiler yayınladıkları demokratik güçbirliği platformunda emperyalizme bağımlı dış politikaya son verilmesi, Amerika'ya, Türkiye'ye istediği gibi müdahale etme olanağı tanıyan, onu saldırgan amaçları doğrultusunda kullanma olanağı veren anlaşmaların iptal edilmesi istemini yükselttiler. Bu geniş halk yığınlarının çıkar ve istemleriyle uygundur.

Demokrasinin yokluğu ile Amerika'ya bağımlığın artışı arasındaki bağ görülmedikçe, halkın özlediği bir demokrasinin kurulması olanaklı değildir. Evren-Özal rejimine son vermek ve halkın özlediği demokrasiyi kurmak ancak ve ancak ABD emperyalizmine karşı tutum almakla, savaşmakla olanaklıdır. Bugünkü rejime karşı çıkan tüm güçler parlamento dışı muhalefet partileri de eğer yığınların istemlerine yanıt vermekte kararlıysalar, demokrasinin kurulmasını ve yaşamasını gerçekten istiyorlarsa, Türkiye'de demokrasiden yana olmayan ve olmayacak olan ABD emperyalizmine karşı da tutum almak zorundadırlar. ABD emperyalizmine bağımlılık zincirleri içinde kurulacak bir demokrasi hiçbir zaman sağlam temellere oturamaz.

12 Eylül ve Kitle Örgütleri

12 Eylül askeri faşist darbesinden bu yana beş yıl geçti. Faşist cuntanın ve hükümetlerinin tüm iddialarına rağmen, demokrasiye geçildiğinin bir belirtisi henüz görülmüyor. Çünkü, henüz Türkiye'de, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, sendikal haklar, basın-yayın özgürlüğü, eğitim ve bilim özgürlüğü, mahkemelerin bağımsızlığı, kişi ve konut dokunulmazlığı, toplantı ve gösteri yapma hakkı bulunmuyor.

Türkiye'nin önemli bir bölümünde sıkıyönetim devam ediyor; işkence-zulüm ve insan katli sürüyor; ana siyasi davalar devam ediyor; onbinlerce siyasi tutuklunun salıverilmesi taleplerine kulak tıkanıyor. Askeri mahkemeler ard arda siyasi nitelikli idam kararları veriyor. Böylesi olguların sergilendiği bir ülkede, demokrasinin evrensel kurallarından hiçbirinin geçerli olmadığı bir ülkede, demokrasinin yürürlükte olduğunu söylemek, olsa olsa, Türkiye ve dünya demokratları ile eğlenmektir. Izinli-icazetli kişi ve partilerle yapılan sözde bir seçimi demokrasinin geçerliliğine kanıt göstermek, sadece kaba bir demagojidir. Seçimi tek ölçü alınca, dünyanın bütün ülkelerinde demokrasi olduğunu kabul etmek gerekir. Çünkü birkaç ülkenin dışında, şu veya bu biçimde, bütün ülkelerde seçimler yapılmaktadır. Irkçı Güney Afrika'da bile seçim yapıldığı biliniyor.

12 Eylül darbecileri, anarşi ve terörü bahane ederek başladıkları eylemlerini, 5 yıldır tam bir devlet terörü uygulayarak hâlâ sürdürüyorlar. Onlar, 12 Eylül öncesinde anarşi ve teröre en çok karşı olan demokratik kitle örgütlerini, sendikaları dağıtmak, kapatmak için görülmedik zorbalıklar sergilediler. Milyonlarca işçiyi ve emekçiyi temsil eden bu yasal örgütleri, ya temelli kapattılar, ya da yeni düzenlemelerle tümüyle işlevsiz kıldılar. 12 Eylül darbecileri, sadece işadamlarının her türden örgütlenmelerine dokunmadılar, ayrıca alanı tümüyle onlara bıraktılar. Evren cuntasının demokrasisi (!) çalışan milyonların her anlamda örgütsüzlüğü karşısında, bir avuç işverenin alabildiğine örgütlülüğünü öngörüyor.

12 Eylül faşizminin en vahşi saldırılarını yönelttiği alanlardan biri de eğitim işkoludur. Faşist cunta, Türkiye öğretmenlerinin mesleki örgütü TÖB-DER'i kapatmakla kalmamış, yeni dernekler kanunu ile öğretmenlere örgütlenme yasağı getirmiştir. Cunta, faşist diktatörlüğe dayanak hazırlamak için, insanlık dışı ideolojisini yaymak için, beyin yıkamak için eğitim alanını hoyratça kullanmak istiyor. Üniversite özerkliğinin kaldırılması, okullarda kışla disiplini uygulanması, onbinlerce öğretmen ve öğretim üyesinin işten çıkarılması bundandır.

Şu anda Türkiye'de 10 milyon öğrenciden, 400 bin öğretmenden sorumlu Milli Eğitim Bakanı, Darwin teorisini **"Adem ile Havva"** masalı ile çürütmeye ciddi ciddi çalışan bir akıl fukarasıdır. Milli Eğitim Bakanı bütün okul kitaplarını Türk-Islâm Sentezi (faşist ve islâmcı hedefler) yönünde yeniden yazdırmaktadır. Öte yandan meydana gelen öğretmen açığını özellikle F.Almanya'dan karşılamak istemektedir.

Cunta ve hükümeti, tüm mesleki kuruluşlara yönelik saldırılarını sürdürüyor. Ziraat Odalarının başkanı hükümetin buğday fiyatları politikasını eleştirince mahkemeye verebiliyor. Odası kapatılabiliyor. Çünkü yasalar böyle hazırlandı. Politika yapma yasağı bütün kitle örgütlerini, sendikaları ve meslek odalarını kapsıyor.

Faşizmin 5. yılında Türkiye demokratlarının görevleri ağır görülüyor. Fakat kitleler yavaş yavaş uyanıyor. En büyük öğretici olan hayat, Türkiye insanlarına faşizmi, ona karşı mücadele yöntemlerini öğretiyor. Görevler ağır, fakat gelecek umutsuz değil. Geride kalan 5 yıl, kitlelere ve faşizme karşı mücadele eden örgütlere çok şey öğretti. Faşizmin kendiliğinden çekilip gitmeyeceği anlaşıldı. Önümüzdeki zafer, birlik-mücadele-dayanışmada göstereceğimiz başarıya bağlı olacaktır.

Gültekin GAZİOGLU
TÖB-DER Genel Başkanı

Cuntanın Kürt halkına yönelik uygulamaları

Onbinlerce Kürt devrimci ve yurtseverinin tutuklanması. Yüzlercesinin kurşunlanıp, onlarcasının da işkencede öldürülmesi. Genç-yaşlı, erkek-kadın, çoluk-çocuk demeden toplu dayak, hakaret. "Kürdüm" diyen herkesin tutuklanması. Kürt dilinin, kültürünün, sanatının yasaklanması. Kürtçe isimlerin değiştirilmesi. Açlık, sefalet, yoksulluk, gözyaşı...

Faşist cuntanın 5 yıl boyunca Kürt halkına uygulamalarından akla ilk gelenler.

Bütün bunlar, sömürgecilerin yüzyıllardan beri Kürt halkını yok etmeye yönelik politikasının, cunta tarafından daha da azgınca sürdürüldüğünün göstergeleridir.

Kürdistan'da yılların baskı ve sömürüsü dayanılmaz safhaya ulaşmış, ulasal uyanış ve mücadele ileri boyutlar kazanmıştır. Kürdistanlı işçiler, emekçiler, aydınlar kölelik zincirini parçalamak için örgütleniyor, mücadele ediyorlar. Böylesi bir gelişmenin ne anlama geldiğini iyi bilen emperyalistler ve onların uşağı faşist cunta, bu gelişmeyi önleyebilmek için her türlü zorbalığa, barbarlığa başvuruyor.

Beş yıl içinde Türk Ordusu'nun 2/3'si Kürdistan'a kaydırıldı, yeni NATO üsleri kuruldu, askeri hava alanları inşa edildi, nükleer silahlar yerleştirildi.

KÜRT SANATÇISI ŞIVAN

Köyler basılıp kadın-erkek demeden meydanlarda toplattırılıp, işkenceden geçiriliyor. Özellikle son bir yılda resmen ilan edilmemiş bir savaşla karşı karşıya emekçi Kürt halkı. "Sınır" yörelerinde köyler boşaltılıyor, "Mecburi İskan" yeniden gündeme getiriliyor. Kürt namus ve şerefine el uzatılıyor. Bunlar günlük yaşamın bir parçası haline geldi Kürdistan'da.

Cunta, MİT ve Genel Kurmay Özel Dairesi'nin işbirliğiyle seminerler düzenleyip Kürtlerin Türk olduğunu yaymaya çalıştı. Sözde 'bilim adamları"na kitaplar yazdırtarak bunu ispatlamaya çalışıyor.

Diğer yandan "Vatandaş Türkçe konuş" kampanyaları açıldı ve halk buna katılmaya zorlanıyor. Halkımızın kendi ana dilinde konuşması, Kürtçe müzik dinlemesi yasaklandı. Evlerinde Kürtçe kaset veya yayın bulunduranlar hakkında takibatlar açılıyor. Bunları bulunduranlar işkenceden geçirilip haklarında davalar açılıyor. Özetle Kürt kültürüne, sanatına saldırı beş yıllık dönemde görülmemiş boyutlara ulaştı.

Faşist cuntanın Türkiye Kürdistanı'ndaki barbarlıkları yetmiyormuş gibi, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki kurtuluş güçlerini ezmek, yok etmek için çeşitli kereler Irak ve İran Kürdistanı'na saldırdı, kan döktü. Bu parçaları ellerinde tutan sömürgecilerle birlikte Kürt halkına saldırdı. Bir kez daha görüldü ki, sömürgeciler Kürdistan'ın bir parçasındaki kurtuluşun diğer parçalar üzerindeki etkisini iyi biliyorlar ve bundan ödleri kopuyor. Bu korku onları Kürt ulusal güçlerine karşı ortaklaşa hareket etmeye götürüyor. Faşist cunta, Kürdistan'ın diğer parçalarına saldırırken İsrail'in Filistin'e yaptığı saldırıları örnek almak istedi.

Tüm bunlara karşın Kürt halkının mücadelesi durmuyor, durmayacak da. Hiç bir halk köle kalmak istemez. Kürt halkı da er geç kurtulacak, özgür ülkeler topluluğu içinde yerini alacaktır.

TÜRK AYDINI KÜRT SORUNUNA GÖZLERİ KAPAMAMALIDIR

SOL BİRLİK Kürt halkı üzerindeki baskıların artması üzerine geçtiğimiz Temmuz ayında yayınladığı açıklamada önemli bir gerçeğin altını çiziyordu: **"Kürt halkının haklı istemlerinin Türk halkıyla bir toprak kavgası gibi gösterilmesine izin verilmemelidir. Kürt halkına yönelen insanlık dışı saldırılar karşısında sessiz kalınmamalıdır."**

SOL BİRLİK'in bu çağrısı özellikle Türk aydınları açısından büyük önem taşıyor. Çünkü ülkenin gereksinim duyduğu demokrasi için savaşta yeralan, yurtsever olmanın gereklerini unutmayıp ABD emperyalizminin Türkiye üzerindeki amaçlarını açığa çıkarmaya çalışan, bu yolda önemli işlev gören Türk aydınları ne yazık ki Kürt halkının durumu karşısında benzer bir tutum almaktan uzak duruyorlar. Elbette faşist rejimin terörü, Kürt halkına ve Kürt halkının çıkarlarını savunmaya çalışanlara yöneltilen saldırıların ağırlığı koşullarında, şöven propagandaların, her zaman azdırılmak istenen milliyetçiliğin karşısına dikilmenin kolay bir iş olduğu söylenemez. Ama herşeye rağmen Türk aydını Kürt sorunu konusunda mahkum edildiği sessizlik duvarını yıkabilir, yıkmalıdır. Çünkü azgın şövenist saldırıların amacına ulaşmasını engellemek için tüm güçleri seferber etmenin olanaklarını yaratmak zorunludur.

Bu görevlerin ertelenmez olduğunu görebilmek açısından SOL BİRLİK açıklamasında da ortaya serilen duruma bir kez daha bakalım. Faşist rejimin başbakanı Özal'ın 22 Ağustos 1984 günlü açıklamasında Kürdistan'daki gelişmeleri kastederek **"propaganda amacı taşıyan önemsiz olaylardır"** demesinden bu yana yalnızca sıkıyönetim komutanlığı açıklamalarına göre bile öldürülen Kürdistanlı sayısı 100'ü buluyor. Bu arada **"Devleti ve huzuru korumak"** adı altında T.Kürdistanı'nda silahlı çeteler kurulması yasası çıkarıldı. Yasanın uygulanması için yeni oyunlar tezgahlanıyor. 12 Eylül 1980'den beri birkaç kez basılan Kürt köyleri şimdi baştan sona yeni baskınlar yaşıyor. Binlerce Kürt, yaşlı-genç, kadın-erkek ve hatta çocuk dayaktan geçiriliyor, falakaya yatırılıyor. Suçlu-suçsuz ayırımı cunta yasalarına göre bile yapılmadan binlerce Kürt köylüsü gözaltına alındı, tutuklandı. Sınır bölgelerindeki baskı ve zorbalık olağanüstü artırıldı, burada yaşayanların önemli bir bölümü topraklarından uzaklaştırıldı. Böylesi bir baskı ve terör doruğundayken İçişleri Bakanı "gerilla savaşı yürütüldüğü"nden sözetti. Yolsuz, elektriksiz, okulsuz, fabrikasız, işsiz bırakılan, ama karakolsuz kalmasına olanak tanınmıyan bölgede kime karşı gerilla savaşı yürütülüyor? Türk aydını hükümete kime karşı gerilla savaşı yürütülmesi emrini verdiğini soramayacak mı?

Öte yandan faşist diktatörlük Kürt halkına karşı düşmanlığını, son iki yılda İran ve Irak Kürdistanı'nda defalarca operasyonlara girişerek sürdürüyor. Bu gözü dönmüş saldırganlık "başgösteren Kürt tehlikesi" yapay gerekçesinin ardına gizlenerek gerçekleştiriliyor. Geçen aylar içinde "İran ve Irak Kürtleri biraraya geldiler" şeklindeki haberler gerici basında boygösterdi. Belli ki böylelikle sınır dışı yeni saldırıların hazırlıkları yapılıyor, ortamı hazırlanıyor. Tehlikenin Kürt halkına olduğu gibi Türk halkına da yönelik olduğu gerçeği yinelemeyi gerektirmeyecek kadar açıktır. İran-Irak savaşı, Lübnan'da yaratılan bunalım, çıkmaza sürüklenmek istenen Kıbrıs sorunu, Amerikan emperyalizmine karşı direnen Yunan halkına yönelik ABD-NATO tehdidi ve Türkiye Kürdistanı'na üslenmeye hazır Amerikan Çevik Kuvvetleri'nin hepsini birarada düşünmek zorundayız. Pentagon'un uzun süredir her bölgesel çatışmadan, o bölgeye kendi askersel varlığını taşımak için yararlandığı unutulmamalıdır. Böyle bir ortamda bir kez daha başka bir devletin sınırları içinde NATO üyesi Türkiye'nin girişeceği operasyonların getireceği sonuçları önceden kestirmek olanaklı mı? Hangi Türk aydını ülkenin geleceğini karartabilecek böyle bir tehlike karşısında köşesine çekilmeyi içine sindirebilir? Bunu aydınlık onurunun gerektirdiği yüreklilik ile bağdaştırabilir? Böylesi bir ortamda bile Kürt halkına yönelik ırkçı-şöven saldırılara karşı çıkmanın, Kürt halkının haklı istemlerini desteklemenin ulusal çıkarlarla bağdaşmadığını ileri sürebilen Türk aydını, aydınlığına leke sürmezse ne yapar?

Bunların yanısıra çok önemli bir başka gerçeği de dikkat merkezinde tutmak gerek. Bugün Türkiye'de zorbalık ve terör uygulanırken, demokrasiye geçildiğini, demokrasinin kurulduğunu iddia edebilenler az değildir. Türk aydını ise bu iddiayı reddediyor. Ama Kürt halkının bugün içinde yaşadığı çağdışı koşullar sürüp giderse Türk aydını amaçladığı demokrasiye ulaşabilir mi? Ya da milyonlarca insan başka bir ulustan olduğu için, Kürt olduğu için ağır baskılar ve özbenliğinden uzaklaştırılma tehditleri altında tutulurken Türkiye'de yaşayan öteki insanlar hangi demokrasinin nimetlerini paylaşabilir? Kürt halkını yoketmek, ulusal demokratik istemlerini boğazlamak isteyen saldırılar sona ermezse Türk aydınının çağının gereklerini yerine getirmesine izin veren bir demokrasi gerçek olabilir mi? İnsanların Kürtçe konuştukları, okudukları ve yazdıkları için yıllarca hapisle cezalandırılması sürerse, böyle bir demokraside hangi Türk sanatçısı gönlünce yaratıcı çalışmalar içine girebilir?

Her iki halkın savaşımı her iki halka da kan kusturan işbirlikçi, sömürücü sınıflara karşı ortaktır. Bugünün Türkiyesi'nde demokrasiye ulaşma savaşında üzerine düşeni yerine getirmeye çabalayan Türk aydını Kürt halkı üzerindeki baskılara, teröre ve ulusal yoketme politikasına son verilmesi isteminin de sahibi olmalıdır.

Aydınlar Dilekçesi Davasında savunmalar

Baştarafı 1. sayfada

de bulunmuş olmaktan onur duyuyorum. Bunu ülkeme ve halkıma olan sorumluluklarımın, demokrasiye, özgürlüğe, hukuk devletine bağımlılığımın ve yurtseverliğimin kaçınılmaz bir sonucu olaarak kabul ediyorum." dedi.

"Özellikle mazlum uluların dünyasında öyle dönemler olabilir ki, yurtseverce tutumlar, demokrasi ve özgürlük yandaşlığı, kişiyi "vatana ihanet" suçlaması ile dahi karşı karşıya bırakabilir. Ama yine çok iyi biliyorum ki, her ulus, toplumsal gelişmesini, özgürlük ve bağımsızlığını, bu amaçlar uğruna suçlamayı, acı çekmeyi, çileyi göze alan evlatlarının özverilerine dayandırmıştır. Tarihin her döneminde ve her yerde, özgürlük, demokrasi, barış ve adalet, bunların bedelini ödemeyi üstlenmiş, gerektiğinde en ağır bir biçimde ödeme yürekliliğini göstermiş olanların fedakarlıkları sonunda gerçekleştirilmiştir" diyerek savunmasını sürdüren Haluk Gerger, daha sonra, **"...Burada kendimi değil, ülkemi, Türkiye'yi savunuyorum. Huzurunuzda savunmamı yapıyor ve aklanmamı istiyorum; en doğal hakkımı kullanıp düşüncelerimi açıkladığım için değil; özgürlük ve demokrasi talebimi yazılı olarak belirttiğim için değil; anayasal bir hakkımı kullanmaktan dolayı mahkum edilmekten çekindiğim için değil; ülkemize ve halkımıza karşı yerine getirmek zorunda kaldığımız bir görevin sonuçlarına katlanmak istemediğim için değil, hele özgürlüğün bedelini ödemekten kaçındığım için, dışarıda tutsak olmayı kabullendiğim için hiç değil...**

Sadece 20. yüzyılın son çeyreğinde Türkiye Cumhuriyeti'nde, anayasal haklarını kullanarak demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir yöntem biçimi isteyen yurttaşların mahkum edildiğini tarih yazmasın diye savunma yapıyor, kendimi değil ülkemi savunuyor ve aklanmamı talep ediyorum..." dedi.

Prof. Dr. Gercay Gürsoy, Prof. İlhan Tekeli ve Doç. Dr. Nurkut İnan da savunmalarını 23 Ağustos tarihinde yaptılar.

Savunmasına **"Bu davada sanık olmaktan gurur duyuyorum"** diye başlayan Gencay Gürsoy, suçlamaların kendisi için fazla birşey ifade etmediğini belirtti. Savunmasını **"Devlet Başkanı Evren, çoğu Batılı ülkede olduğu gibi, Türkiye'de ölüm cezalarının kaldırılması ile ilgili istemlerin dile getirildiği sırada yaptığı bir konuşmada, dosyaları çeşitli aşamalarda bekleyen, ölüm cezası giymiş yüzlerce genci kastederek,** 'onları asmayıp da cezaevlerinde besleyelim mi?' **dedi. Sahibi kim olursa olsun, bu sözlerle değil aynı coğrafyayı, aynı çağı bile paylaşmaktan çok derin üzüntü duyuyorum. Katlandığımız özverinin büyüklüğünü kavrayacağınızı umarım"** diyerek sürdüren Gencay Gürsoy, **"Sayın yargıcım, temel kişisel hak ve özgürlüklerime getirilen bu haksız sınırlamalara karşı, yasal yollardan hesap sorabilmesini sağlayacak ortama bir an önce kavuşabilmek için bu dilekçeyi imzaladım"** dedi.

DİSK'in savaşımı, toplumsal haklılığı doğrulanmıştır

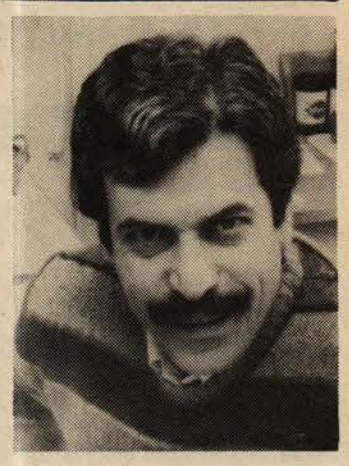

Zeki KILIÇ
DİSK Sosyal-İş MYK üyesi
Genel Başkan Yardımcısı

Faşist cunta, daha iktidara adımını atarken DİSK'in kapısına kilit vurduğunu ve yöneticilerini gözaltına aldığını açıklamıştı. Ardından yüzlerce sendika aktivistini tutukladı ve işkencelerden geçirdi. DİSK'in ve bağlı sendikalarının milyarlarca mal varlığına ve öteki olanaklarına elkoydu, sendikaları kayyumlara **"teslim"** etti. Genel başkan Baştürk de içinde DİSK yöneticileri hakkında idam cezası tehdidiyle açılan dava hâlâ sürüyor.

İşçi sınıfına, sendikal harekete yöneltilen bu amansız düşmanlık politikasına, bugün de planlı bir biçimde devam ediliyor. Çalışmalarına belirli ölçülerde de olsa **"izin"** verilen sendikaların dahi toplumsal saygınlık ve etkinliklerini silikleştirmek için elden gelen esirgenmiyor.

Türk-İş üst yönetimi, ardı arkası kesilmeden DİSK'e indirilen bu darbeleri hoşnutlukla karşıladı. Dahası, DİSK'e kara çalma kampanyalarına katıldı, cunta hükümetine genel sekreterini bakan vererek rejimle açıkça işbirliği yaptı.

Ne ki, sınıf bilinçli işçiler, DİSK'liler, ilerici sendikal harekete en ağır darbelerin indirildiği ilk günlerde bile, bu saldırıların DİSK'le sınırlı kalmayacağını, Türk-İş'te dahil sendikal hareketin bütününü kapsayacağını biliyorlardı, söylüyorlardı. Nitekim düşmanın bir plan içinde saldırdığı, adım adım öteki alanlara yöneldiği kısa bir sürede gözler önüne serildi. Önce Yüksek Hakem Kurulu (YHK) kurularak toplu sözleşme hakkı bu kuruma devredildi. Sendikalar, özellikle de Türk-İş, bu kuruma bağlanmış bir **"danışma"** bürosuna dönüştürüldü. Sonra emek düşmanı anayasa hazırlandı ve halklarımıza dayatıldı. Bunu Sendikalar Yasası ve öteki yasalar izledi.

Açık devlet terörünün yanısıra atılan bu adımların yol açtığı her alanda yıkım politikasının bütün sonuçları yaşanarak öğreniliyor. Sınıf bilinçli işçilerin daha başından söylediklerinin haklılığı ortaya çıkıyor. Şimdi bu gerçeği söyleyenlerin sayısı giderek çoğalıyor. Rejimle uzlaşmayı isteyen eğilimlere karşı savaşım, daha da yaygınlık ve ağırlık kazanıyor. Şevket Yılmaz ve Sadık Şide'nin başını çektiği teslimiyetçi kliğin, işçiler gözünde inandırıcılığını hızla yitiriyor.

Cunta anayasasını ve yasalarını veri kabul ederek grev ve gerçek anlamda toplu sözleşme hakkını kullanmaya, sendika içi demokrasiyi kurumlaştırmaya olanak olmadığı görüşü, işçi sınıfımızın çoğunluğunun ortak görüşü haline geldi. Ortaya çıkan bu sonucun üzerini örtmeye artık hiç kimsenin gücü yetemez. İşçi sınıfımızın şimdi bir yandan grev ve toplu sözleşme hakkına sahip olmak, bu hakkı gerçekten kullanılabilir hale getirmek; diğer yandan da sendika içi demokrasiyi yerleştirmek, sendikalar içinde politik görüş özgürlüğüne olanak tanımak için yürüttüğü savaşım yükseliyor. Bu savaşım, işçi sınıfını birleştiren, onun eylemli gücünü geliştiren bir temel yaratıyor.

Gerek toplu sözleşme ve grev hakkı için savaşımda, gerekse tabanın söz ve karar sahibi olduğu sendika içi demokrasinin yerleştirilip kurumlaştırılmasında DİSK, Türkiye sendikal hareketinde bir çığır açmıştır; sendikal harekete bir anlayış, bir yöntem, bir birikim kazandırmıştır. DİSK'in açılması için savaşım bu birikim, bu anlayışın etkinleşmesine, öne çıkmasına olanak yaratacağı gibi, aynı zamanda işçi sınıfımızın eylem çizgisinde de kararlılığı artıracaktır.

Bir diğer nedenle de DİSK'in açılması istemi güncel bir politika haline getirilmek durumundadır. Çünkü, faşizm her olanağı kullanmasına karşın, yine de DİSK'in işçiler arasındaki, emekçi halklarımız içindeki saygın yerini ve toplumsal ağırlığını silip götürememiştir. DİSK'in savaşımının doğrultusu ve toplumsal haklılığı yeniden doğrulanmıştır. Bu nesnel bir durumdur. Avrupa Sendikalar Birliği (ASK)'ın DİSK'in üyeliğini kabulü, bu açıdan, hem DİSK'in Türkiye işçi sınıfı içindeki ağırlıklı yerini gösteren somut bir işarettir, hem de uluslararası sendikal hareketin Türkiye sendikal hareketiyle, özellikle de DİSK'le selamlanması gereken anlamlı ve önemli bir dayanışmadır.

Sendikalar Yasasındaki değişiklikler ve Türk-İş'in önerileri

Türkiye sendikal hareketi, 1980'den buyana daha birisi bitirilemeden bir diğerinin başlatıldığı bir dizi saldırıyı yoğun bir biçimde yaşadı. Sendikalara düşmanlık politikası, kaba tehdit ve baskılardan anayasaya, yasalara; hapishaneye ve işkence tezgahlarının kurulmasına kadar uzanan çok değişik biçimler altında yürütüldü. Artık bugünkü yasal düzenlemeleri veri alarak, grev ve toplusözleşme hakkını gerçek anlamında kullanmaya olanak yoktur. Bu gerçek, bir saptama olarak Şevket Yılmaz, Sadık Şide gibi faşist rejimle açıkça uzlaşmış olanlar da içinde, bütün sendika yönetici çevreleri tarafından dile getiriliyor.

Şimdilerde işçi sınıfını, sendikal hareketi sıkı sıkıya bağlayan bu koşullardan kurtulmanın yolları aranıyor, bunun için olanaklar araştırılıyor.

Türk-İş yönetimi, bu ortamdan çıkmanın yolunun, yasaları değiştirmeyi ve hükümetle görüşmeler yaparak sorunları çözmeyi ana savaşım doğrultusu olarak kabul etmekten geçtiğini söylemektedir. Bu bağlamda Türk-İş yasal değişiklikleri öngören bir öneri hazırlamış ve bunu hükümete ulaştırmıştır.

Yasal değişiklik için hazırlanmış öneriye bakıldığında Türk-İş yönetiminin özgür sendikacılık anlayışına ve sendika içi demokrasiye düşman yüzünün bir kez daha açıkça ortaya çıktığı görülecektir.

Türk-İş yönetiminin 2821 ve 2822 sayılı yasalarda yapılmasını istediği değişiklik önerilerinin esası kısaca şöyle özetlenebilir:

Açıktır ki, işçiler bakımından ana sorun baskı ve yasaklamalardan kurtulmaktır. Yasalarda değişiklik istemi bu ana soruna yöneldiği ölçüde onlar için bir anlam ve önem kazanır. Oysa Türk-İş yönetiminin yasa önerileri, işçiler bakımından önem taşıyan bu sorunu çözmeyi hedef almamaktadır. Dahası, Türk-İş başka yeni baskılar ve kısıtlamaların da yasaklanmasını öngörmektedir. Örneğin bir sendikadan istifa ederek yeni bir sendikaya üye olmak isteyen bir işçinin, yeni sendikaya üyeliği ancak 3 ay sonra geçerli olacaktır. Türk-İş'in açıkça yasada gösterilmesini istediği bu hüküm işçilerin özgür iradesini baskı altına almaktan başka hangi anlama gelebilir ?

Yine % 10 barajının sendika seçme özgürlüğünü nasıl baltaladığı, özellikle de bugünkü rejimin elinde bunun nasıl kullanıldığı, kimlere çıkar sağladığı yeterince açıktır. Bu durumda dahi, Türk-İş yönetimi, % 10 barajını daha bağlayıcı bir yasal hüküm haline dönüştürmeyi önermiştir.

Diğer yandan Türk-İş, hazırladığı önerileriyle toplusözleşme ve grev yasasındaki antidemokratik özü ortadan kaldırmaya yönelmemekte, ikincil sorunlarla, ayrıntılarla ilgili bazı değişiklikleri istemektedir. Sadece toplu sözleşme ve grev prosedüründeki sürelerin değiştirilmesi öngörülmektedir. YHK (Yüksek Hakem Kurulu) na ilişkin çok sayıdaki değişiklik ise, bu işçi düşmanı kurumu işlevsiz kılmak temelinde ele alınmamaktadır. Önerilerle, YHK'nun sözümona işçilerin yararına işleyen bir kurum durumuna getirilmesi amaçlanmaktadır. Özetle, Türk-İş'in, dolaysız olarak cunta anayasasından kaynaklanan sendikal hak ve özgürlüklere konan yasağı kaldırmaya yönelmemiş olması bir yana, yalnızca yasa değişikliği çerçevesinde ele alınabilecek kimi kısıtlama ve yasaklamaların dahi kaldırılmasını sorun olarak önüne koymamıştır.

Bu nedenle Özal hükümeti, Türk-İş'in önerilerini hemen incelemeye aldığını belirtmiş, iki hafta gibi kısa bir sürede 21 değişiklik önerisinden 9'unu aynen benimsediğini açıklamıştır. Daha açıkçası hükümet, yeni bir politik manevra için arzuladığı fırsatı bulmuş, Türk-İş yönetimini hesabına ortak yapmıştır. Faşist rejim sendikal hareketi baskı altında tutan çemberi daha da daraltma olanağını ele geçirmiştir.

Nitekim Türk-İş yönetiminin önerileri temelinde hükümetçe hazırlanan taslağa göre, yüzde on işkolu barajını aşamayan sendikalara öteki sendikaların yetki tesbit yazısı verilmeyecek ve bu sendikalar yetki itirazında bulunmayacak. Ayrıca, grev oylamasını kaybeden sendika sözleşme hakkını fiilen yitirmektedir. Oysa yürürlükteki yasaya göre bile grev oylamasını kaybeden sendika 15 gün içinde işverenle anlaşamazsa yetkisini kaybetmektedir. İş, tamamen işverenin iki dudağı arasından çıkacak bir çift söze bırakılmaktadır.

Taslakta, kamu işverenlerinin her işkolunda ayrı sendika ve ayrı bir işveren konfederasyonu kurabilecekleri hükmü de yer almaktadır. Böylece koordinasyon kurulu, yerini Kamu İşverenleri sendikasına bırakacaktır.

Ve taslak yasalaşırsa, sendika yöneticilerinin geleceği bakanlığın çıkarına ve isteğine bağlanmış olacaktır. Bunu sağlamak için bir yandan 10 yıl işçi olarak çalışmış olmak koşulu getirilerek, hem şu anda işçi olarak 10 yıl çalışmamış olan sendikacılar, hem de yeni yetişen işçi liderlerinin önü tıkanmak istenmektedir. Diğer yandan da bakanlığın sendika seçimlerinin iptali için her zaman dava açabileceği koşulu cezai yaptırım ile birlikte getirilerek sendikalar tehdit edilmektedir.

Görüldüğü gibi Türk-İş yönetiminin antidemokratik yöntemlerle işçileri bünyesinde tutmaya bel bağlayan anlayışı, hükümet elinde sendikal hareketin bütününe saldırma fırsatı vermiştir.

Her seferinde işçi sınıfımıza çok pahalıya malolan şu gerçek bir kez daha doğrulanmıştır. Sendikal hak ve özgürlükler, ancak işçilerin mücadele birliği temeline oturtulursa gerçekten kullanılabilir, anlam ifade edebilir. İşçilerin birliği ve eylemli gücü ise sendika içi demokrasinin işlerlik kazanmasına doğrudan bağlıdır. Türk-İş yönetimi sendika içi demokrasiyi ortadan kaldıran adımları attıkça, boynu daha da inceliyor, çaresizliği ve aczi daha da artıyor.

Ali TERZİOĞLU (TİP)

AF

Af konusu son günlerde yine politik gündemin baş maddelerinden biri durumunda. Zaten hiçbir zaman gündemden düşmemişti; daha cuntanın en hararetli günlerinde tek tük yazılarla da başlamış olsa, "kaza ve kader kurbanları" arkasına sığınır görünse de af, bir konu olarak işlenmekteydi. Bugün ise makaleler, demeçler, hükümet adamlarına, bakanlara sorulan sorular ve yanıtları, okuyucu mektuplarına varıncaya dek sütunları doldurmakta. Legal politik partiler ve politikacılar da geride değil. Herkes meşrebine, politik görüşlerine ve yakın gelecek hesaplarına uygun biçimde sınırını belirlediği bir affa taraftar görünüyor. Refah Partisi başkanı düşüncelerin rahatça söylenebilmesinden yana tavır alır ve 141-142 ile 163'ün kaldırılmasını ve bu maddelerden mahkumiyetleri de kapsayacak bir affı savunurken DYP'ciler başta başkanları, hatta "bir bilen'leri de içinde, cuntanın çizdiği sınırı aşmamaya özel çaba gösteriyor ve devlete karşı işlenmiş suçların affedilemiyeceğini savunuyor. Ancak bu arada cinayetlerden, öldürme ve yaralamalardan, silahlı gasp ve soygunlardan hükümlü "ülkücü"lerin de artık benimsenmiş deyimiyle kaza ve kader kurbanları arasında aflarını öngörmemezlik etmiyor. İktidar partisi olarak ANAP ve hükümet de çizgiyi aynı yerden çekmenin çabası, ancak bunun yalnız ülke değil dünya kamuoyunda da gerçekten bir af olarak benimsenmiyeceğini, birçok ülkenin, Türkiye ile cuntadan beri durgunlaşan ilişkilerini geliştirmeyi kamsaplı bir affın kendi kamuoylarında yaratacağı olumlu havaya bağladıklarını bilmenin kıskacı içinde şimdilik komisyonlar, alt komisyonlar, bakanlıklararası görüş alıp vermelerle oyalanmakla meşgul.

Af için kimi daha "nesnel" nedenler de ortaya konmuyor değil. Örneğin hapishanelerin ağzına kadar dolup taştığı, bir affın nisbi bir ferahlık sağlıyacağı, böylece yeniden tutuklanacaklara yer açılacağı, aynı biçimde durmadan yığılan yeni dosyaların da artık hapishaneler gibi mahkemelerin de istiab haddini aşırdığı, bir affın bu dosyaların çoğunu yürürlükten kaldıracağı ileri sürülen gerekçeler arasında.

Birleşme çabasındaki sosyal demokrat partiler ise "terör olayları" na karışmış olunması dışında geniş kapsamlı bir afftan yana olduklarını ifadeden çekinmiyorlar fırsat çıktıkça. İlerici gazeteci, yazarlar ile hukukçular ve meslek kuruluşları da öyle. Cunta anayasasınının açık hükümleri karşısında, aralanabilecek kapıları, bulunabilecek çözümleri ortaya koyuyorlar. Büyük, giderek daha da büyüyen bir kesim başta düşünce suçları, en geniş bir aftan yana tavır alıyor, sesinin yükseltiyor. Cunta ise direnmede. Böylesi geniş ve kapsamlı bir affı ne içine sindirebildiği, ve de asıl, bunun, karşısındaki muhalefet cephesini nasıl çok daha büyütüp güçlendireceğini bildiği için direnmede. Böylece af konusu cuntaya karşı yeni bir mücadele alanı olma özelliğini giderek daha fazla kazanmada.

Kısa vadede sonuç ne olur, cunta ve hükümeti, ülke ve dünya kamuoyunun baskısına karşı yenilgiyi ister istemez kabullenir, geri çekilir ve geniş bir affa yol açılır mı, yoksa direnişini ne olursa olsun sürdürebildiği kadar sürdürür de, af adı altında, ama gerçek afla ilgisiz birşey mi ortaya çıkar veya affın çıkması daha uzun bir süre sürüncemede mi kalır? Henüz kesinlikle belli değil.

Ama kesin olan birşey varsa, bunca yıldır her türlü devlet araç ve olanaklarından yararlanarak yapılmış olan propagandalara, beyin yıkama girişimlerine, cezalara, yaptırımlara karşın, hükümlü ve mahkemede, içerde veya dışardaki cunta karşıtlarının suçlu diye halk kitlelerine, kamuoyuna kabul ettirilemediğidir. İçeri atılmış, mahkum edilmiş, yok edilmiş veya sürülmüş, vatandaşlıktan çıkarılmış, bunların hepsi yapılmış, eldeki iktidar olanaklarıyla bunların hepsi başarılmış, ama bunların suçlu diye kabul ettirilememiş, buna muvaffak olunamamıştır. Bu saptamadan çıkan ikinci kesin gerçek de, bütün bu hükümlü, tutuklu, hapis, kaçak, cunta karşıtı kitleye ilişkin mahkeme ilamlarının, dosya yığınlarının ergeç yırtılıp atılacağı, zincirlerin kırılıp zindanların boşalacağıdır. "İnsanlık suçu ' faşizm için yer açılmak üzere.

12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali

Antiemperyalist Dayanışma, Barış ve Dostluk Için

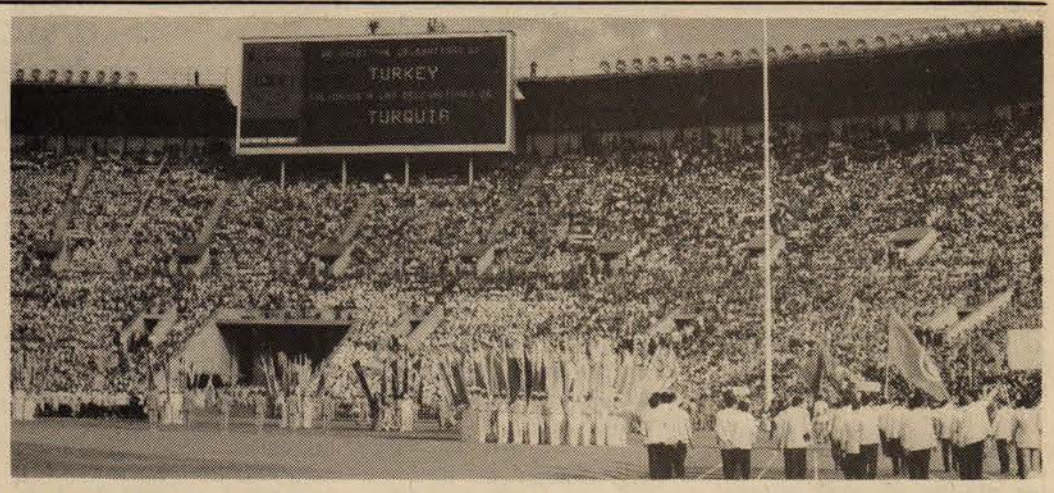

12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali 27 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında Moskova'da yapıldı. Festivale 157 ülkeden 20 binden fazla delege katıldı. Ayrıca binlerce kişi de gerek Sovyetler Birliği'nin içinden gerekse de dışarıdan festivali izlemek için Moskova'ya gelmişti.

Festival boyunca çeşitli etkinlikler gösterildi. Bunlardan en önemlisi kuşkusuz değişik uluslardan değişik politik eğilim ve dinsel inançlara sahip olan gençlerin tematik merkezlerde bir araya gelerek tartışmalarıydı. Bu merkezler şöyle sıralanabilir:

– Barış ve silahsızlanma merkezi.

Antiemperyalist dayanışma merkezi

– Genç emekçilerin hakları merkezi

– Anti-faşist merkez

Ekonomik işbirliği, ulusal bağımsızlık, gelişme ve yeni uluslararası ekonomik düzen merkezi

– Ekonomik bunalım, toplumsal ve politik sonuçları merkezi

– Bağlantısızlık merkezi

– Uluslararası gençlik yılı merkezi

– Genç kadınların hakları merkezi

– Çevre korunması merkezi

– Bilimsel gençler ve sanatçılar merkezi

– Spor merkezi

– Turizm merkezi

– Uluslararası öğrenci merkezi

– Çocuklar merkezi

Her merkez içinde değişik günlerde tartışma yapılması için çok değişik konular saptanmış ve önceden ilan edilmiş durumdaydı.

Sekiz gün süren Festivalin her günü ise belirli bir etkinliğe ayrılmıştı (aynı gün diğer etkinlikler de bulunmakla birlikte o güne özelliğini veren özel bir etkinlik vardı)

1. Gün: Festivalin açılış günü
2. Gün: Barış, nükleer savaşın önlenmesi, silahsızlanma
3. Gün: Anti-emperyalist dayanışma
4. Gün: Gençlerin ve öğrencilerin hakları
5. Gün: Ekonomik işbirliği, gelişme, yeni uluslararası ekonomik düzen
6. Gün: Güvenlik ve işbirliği için
7. Gün: SSCB günü
8. Gün: Festivalin kapanışı

Festival boyunca çeşitli uluslardan müzik ve çeşitli kültür toplulukları sürekli gösteriler yaptılar ve konserler verdiler. Konserler politik şarkılardan halk şarkılarına, klasik-modern müzik ve baleden, pop müziğine kadar geniş bir alanı kapsıyordu.

Festivalde ayrıca 1985 yılının özelliği nedeniyle bazı özel etkinlikler de yer aldı.

Bunlar;

– Hitler faşizmi ve Japon militarizminin yenilgisinin 40. yılına adanmış etkinlikler

– Avrupa Güvenlik ve Işbirliği Konferansı Sonuç Belgesinin 10. yılına adanmış etkinlikler

– Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atılmasının 40. yılına adanmış etkinlikler

– Anti-emperyalist mahkeme.

Festivale delegasyon olarak en büyük katılımı, ev sahibi SSCB'den sonra, Demokratik Almanya sağlamıştı (1000 kişi). Sonra Fransa ve F.Almanya 600' er kişi ile geliyordu.

Festivalin açılış töreni

Festival 100 bin kişilik Lenin stadyumundan görkemli bir törenle açıldı. Açılış arifesinde Moskova'da hava yağmurlu idi. Ancak bulutlara gümüş iyadürlü bir bileşim dökülerek yağmur bulutları Moskova'dan 40 km uzaklaştırıldı. Böylelikle açılışta hava güneşli oldu.

Festivale katılan ülkelerin delegasyonları ayrı ayrı kortejler halinde yürüyerek stada girdiler, bir uçtan ötekine yürüdüler ve tribünlerdeki yerlerini aldılar. Bu yürüyüş sırasında Nikaragua, El Salvador, Güney Afrika ve Şili delegasyonlarına büyük sevgi gösterileri yapıldı.

Hazırlık Komitesi başkanının konuşmasından sonra, SBKP Genel Sekreteri M.Gorbaçov konuştu. Gorbaçov konuşmasında barış, silahsızlanma konularına değindi ve gençliğin daha iyi bir geleceği elde etmek için daha etkin olması gereğine işaret etti.

Konuşmalardan sonra sahada çeşitli gösteriler başladı. Önce bir bando grubunun gösterileri, ardından 500 kişilik bir folklör gösterisi ve ardından çocukların gösterileri... Son olarak da iki binden fazla sporcunun hep birlikte yaptıkları spor gösterileri. Gösteriler sırasında tribünlerden birinde de çeşitli renklerle çeşitli desenler çiziliyor ve bu da gösterilere ayrı bir renk katıyordu.

Türkiye ve T.Kürdistanı delegasyonu Festivale 59 kişiyle katıldı.

Festivaldeki politik gösteriler

Festival boyunca Moskova her gün birkaç büyük mitinge sahne oldu. Festivalin gününe uygun olarak yapılan mitinglerin yanısıra Şili, Nikaragua, El Salvador, Filistin vb. gibi ülkelerle yapılan dayanışma mitingleri de vardı. Bu mitinglere çeşitli ülkelerden delegelerin yanısıra binlerce Moskovalı da katılıyordu. Festival süresince Moskova büyük bir miting alanı gibiydi. Halkın mitinglere katılmakta gösterdiği ilgi ve coşku büyüktü. Bir diğer ilginç konu ise Sovyet halkının gösteriler sırasında dağıtılan çeşitli dillerden bildiri, broşür, vb'ne karşı gösterdikleri ilgi idi. Bunlar adeta kapışılıyor ve dağıtanın önünde imza için uzun kuyruklar oluşuyordu. Sovyet halkı yabancılardan aldığı yazılı bir şeyi anı olarak imzalatmaya büyük değer veriyor ve karşılığında da hemen bir rozet takıyor veya birşeyler veriyor.

Anti-emperyalist Dayanışma, Barış ve Dostluk için Kürt ve Türk Gençliği" Gecesi

Festivalin "Anti-emperyalist Dayanışma, Barış ve Dostluk Için Kürt ve Türk Gençliği" Gecesi 31 Temmuz günü yapıldı. Geceye Azeriler, Kürtler, Ruslar ve diğer uluslardan yaklaşık 300 kişi katıldı.

Gece İngilizce olarak yapılan ve Rusça'ya çevrilen açış konuşmasından sonra kültür programıyla devam etti. Kültür programında Melike Demirağ ve Orhan Temur, Şıvan, Ozan Nurşani ve Ali Mahir yer aldılar.

Delegasyon olarak ayrıca çeşitli ulusların gecelerine gidildi ve dayanışma mesajları iletildi. Bu mesajların Festivale katılan beş gençlik örgütü; DHKD, GEB, Genç Öncü, IGD ve SGB adına ortaklaşa verilmesi de önemliydi.

Festivalin kapanış töreni

Kapanış töreni açılıştan daha görkemli oldu. Festivalin kapanış konuşmalarından birini yapan Nikaragua delegesi bütün stadyumda dakikalarca **"No Pasaran"** sloganı atılarak selamlandı. Kapanış töreninde yine bando, folklor, çocuklar ve sporcuların gösterilerinin yanısıra; trapezcilerin ve Bolşoy balesinin nefes kesen gösterileri de izlendi. Kapanışın sonunda stadyumun ışıkları söndürüldü ve önceden verilen küçük fenerler yakıldı. Tribünler arasında karşılıklı olarak sessiz ve anlamlı bir selamlaşma ve vedalaşma oldu.

Moskova notları

Moskova 8 milyon nüfusa sahip ve kapladığı alan bakımından dünyanın en büyük kentlerinden bir tanesi. Aynı zamanda en temiz kentlerinden demek yerinde olur çünkü sokaklarda ve belirli bazı büyük alanlarda sigara içmenin yasak olmasının büyük rolü var. Caddeler son derece geniş, bazılarının eni 40 metre; bazılarının ise 80 metreye kadar varıyor. Bu kadar geniş caddelere karşın trafik çok serbest sayılmaz çünkü bir hayli motorlu taşıt var.

Moskova'da akla gelebilecek her yere ağaç dikilmiş ve binalar da birbirine girecek şekilde yapılmayıp aralarında büyük boşluklar bırakılmış. Genellikle büyük şehirlerde görülen sıkıcı ve basık görüntü bu nedenle Moskova'da gözlemlenemiyor.

Moskova metrosunun neden bu kadar ünlü olduğunu, görünce hemen kavramak mümkün. Metro günde yaklaşık 8 milyon kişi taşıyor (Moskova'nın nüfusu kadar). Bazı istasyonlar yerin yüz metre kadar altında yapılmış ve içleri bir sanat müzesi gibi döşenmiş. Heykeller, anıtlar, resimler, duvarlarda tablolar... Metronun havası çok temiz. Bunun nedeni önce sigara içmenin yasak olması ve Moskova dışındaki ormanlardan çekilen havanın kompresörlerle metroya verilmesi. Metro son derece ucuz.

Açıklama

27 Temmuz-3 Ağustos günleri arasında, Moskova'da **"Antiemperyalist Dayanışma, Barış ve Dostluk İçin"** ana sloganı altında toplanan 12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne katılan biz Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Gençlik örgütleri temsilcileri bu büyük forumdan bağımsızlık ve demokrasi mücadelemizde yeni deneyimlerle yüklü olarak çıktık.

Barış için, nükleer bir savaşın önlenmesi için mücadele, tüm yakıcılığını korumakta; değişik politik eğilimlerde ve değişik toplumsal sistemlere sahip ülkelerin halkı, gençleri ve öğrencilerinin ana istemi olmaya devam etmektedir. Silahlanma yarışının dünyada durdurulması, uzayda ise engellenmesine çalışmak barış güçlerinin ortak hedefini oluşturmakta, SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov'un da festivali açış konuşmasında vurguladığı gibi barışseverlerin kendi kendilerine yöneltmek zorunda oldukları "silahlanmayı engellemek için ne yaptım" sorusuna kaynaklık etmektedir.

12. Festivalin değişik etkinliklerinde, toplantılarında, politik programı oluşturan merkezlerinde vurgulanan ve somut verileriyle de sergilenen bir başka gerçek de halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleriyle, emperyalizme karşı barış için verilen mücadelenin içiçeliği ve uyumu olmuştur. Çok değişik politik eğilimlere sahip barışseverlerin, ABD emperyalizmine, onun saldırgan politikasına, desteğindeki gerici ve faşist rejimlere karşı direnen halklara gösterdikleri uluslararası dayanışma bu gerçeği çarpıcı bir biçimde kanıtlamaktadır. Bu anlamda, ABD tehditlerine karşı devrimini korumakta kararlı Nikaragua halkı ve gençliğiyle dayanışma 12. Festivalin önemli etkinliklerinden birisini oluşturmuştur.

12. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin de somut olarak kanıtladığı bir başka olgu ise sosyalist ülkelerin barış mücadelesinin ana gücünü oluşturduğudur. Başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkeler topluluğu, silahlanma yarışının durdurulması için somut ve yapıcı öneriler formüle etmekte, ulusal ve toplumsal kurtuluşları için mücadele eden halklara maddi ve manevi desteklerini iletmektedir. Festival günleri sırasında açıklanan **"SSCB nükleer denemelerinin Hiroşima trajedisinin 40. yıldönümünden itibaren ve tek taraflı olarak durdurulması"** kararı bu yapıcı önerilerden en yenisidir.

12. Festival, Hitler faşizmi ve Japon militarizmi üzerindeki zaferin 40. yıldönünümünde, bu zaferin elde edilmesinde en büyük özveriyi göstermiş ve belirleyici olmuş olan Sovyetler Birliği'nin başkentinde toplandı. Bu, savaşı yaşamamış bir kuşağın temsilcileri olan festival delegelerine 2. Dünya Savaşı gerçeğini yakından görme, çeşitli cephelerde faşizme karşı dövüşmüş savaşçılarla tanışma, görüşme olanağını sağladı. Yeni bir savaşa karşı mücadele etme ve **"savaşı savaş çıkmadan yenme"** kararlılığını güçlendirdi.

Moskova Festivali'ne, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı gençlik örgütlerinin temsilcilerinden oluşan bir delegasyonla katıldık. Bu, çeşitli alanlarda gelişen ve güçlenen eylem birliğinin uluslararası bir etkinlikte ilk somutlanması oldu. Bu birlikte katılım bizlere dünya gençleri ve öğrencilerinin emperyalizme karşı mücadelelerine katkı yapma olanağı sağladı ve çeşitli forumlarında faşizme karşı ortak mücadelemizi vurgulama, ona uluslararası demokratik güçlerin desteğini isteme olanağı yarattı.

Böylesi etkinliklerde ortak olarak yer almaya, uluslararası alandaki eylem birliğimizi daha da geliştirmeye büyük bir değer vermekteyiz. Bunun ortak kavgamızı güçlendireceğine olan inancımız tamdır.

4 Ağustos 1985, Moskova
DHKD, GEB, Genç-Öncü, IGD, SGB

Güney Afrika'da ırkçı rejim yalıtlandı

Kara derili halk kurtuluş için savaşıyor

Güney Afrika'daki ırkçı Botha rejimine karşı Afrika Ulusal Kongresi (ANC) öncülüğünde kara derili halkın yürüttüğü direniş, bugüne kadar görülmemiş boyutlar kazandı. İşçilerin genel grev yaparak, üniversite ve lise öğrencilerinin de dersleri boykot ederek, sokak gösterileri düzenleyerek katıldıkları direnişi, ANC'nin silahlı kanadını oluşturan **"Ulusun Mızrağı"** (Umkhonto ve Sizwe) birlikleri beyaz azınlığın güvenlik güçleriyle çarpışarak sürdürüyor.

Güney Afrika'da yükselen direnişi kırmak için cenaze merasimlerini yasaklayan ırkçı Botha rejimi, bir çok yerde sokağa çıkma yasağı koyarken saldırılarını da artırdı. 1984 Eylül'ünden bu yana 606 kara derilinin öldürüldüğü Güney Afrika'da çok sayıda sendikacı, öğrenci ve din adamı tutuklandı ve işkenceden geçirildi.

Gösteri yapan 200 kadar öğrencinin askeri araçlarla bilinmeyen bir yere kaçırıldığı, başkent Pretorya, Kap, Soweto kentlerinde silahlı çatışmaların sürdüğü, Queenstown'da barikatlara ağır silahlarla saldıran polisin üç kişiyi, East London'daki gösteriye ateş açarak 4 kişiyi öldürdüğü G. Afrika'dan gelen haberlerde önemle belirtiliyor.

Bu baskılara karşı kara derili halkın tepkisi, örgütlü yığınsal eylemleri sürdürmek biçiminde gelişiyor. "Ulusun Mızrağı" örgütünün silahlı eylemlerini, başta maden işçileri olmak üzere birçok sanayi kolundaki işçilerin grevleri, yer yer beyaz ve melez öğrencilerin de katıldığı öğrenci boykotları izliyor. ANC (Afrika Ulusal Kongresi) lideri Oliver Tambo', nun direnişlerin her türlü eylem biçimleriyle yükseltileceğini bildirmesi üzerine, ülkenin her yerinde örgütlü direnişlerin başlaması kara derili halkın kararlılığını gösteriyor.

Irkçı Botha rejimi ise 15 Ağustos günü radyodan ırk ayrımı politikalarını değiştirmeyeceklerini, "Beyaz Afrikayı ve etkimizi kırdırmayacağız" diyerek kara derili çoğunluğun isteklerini hiç bir zaman kabul etmeyeceklerini, açıkladı. Buna göre halkın yüzde 73'ü oy kullanamayacak, Nelson Mandela gibi politik önderler serbest bırakılmayacak ve 36 ilde ilan edilen olağanüstü hal kaldırılmayacak.

Öte yandan direnişlerin önünü almak ve uluslararası tepkiyi engellemek amacıyla sözde reformlar ilan edilmesini isteyen ırkçı rejimin baş destekçileri ABD, Federal Almanya ve İngiltere uluslararası kamuoyu önünde bir ölçüde gerilemek zorunda kaldılar. ABD Güney Afrika'da ırkçılığa son verilmesini ancak emperyalizme bağımlı bir sistem oluşturulmasını isterken, F. Almanya ve İngiltere Botha'yı protesto ettiler. Fransa, Güney Afrika'dan büyük elçisini geri çekerken, Avusturya, Kanada ve İspanya gibi ülkeler de aynı uygulamayı benimseyip diplomatik ilişkilerini keserek boykottan yana tavır aldılar.

Güney Afrika, emperyalist sistem için bir çok açıdan önemli. ABD denetimindeki uluslararası tekellerin bu ülkedeki yatırımları 3 milyar dolara ulaşmış durumda. İngiltere' nin yatırımları ise daha fazla. Yatırım yapmış F. Almanya firmalarının sayısı bir kalemde sayılamayacak kadar çok.

Aynı zamanda Güney Afrika, askersel ve ekonomik bakımdan stratejik bir deniz yolunu kontrol ediyor. Bunun yanısıra Güney Afrika, Afrika kıtasında emperyalizmin jandarmalığını yapıyor. Namibya'yı işgal altında tutuyor. Angola ve Mozambik'e sürekli saldırılar düzenliyor. Bugün, Güney Afrika'da anti-emperyalist bir dönüşüme hiç tahammülü olmayan emperyalizm, ırkçılığa karşı savaşan güçleri bölmeye, ırkçı rejimi reformlar yoluyla yine kendisine bağlı bir hükümete dönüştürmeye çalışıyor.

Sömürgeler sisteminin yıkılmaya başladığı yıllarda, o zaman adı Güney Afrika Birliği olan topraklarda emperyalizm, nüfusun beyaz azınlığına dayanan ırkçı bir rejim oluşturarak Güney Afrika'nın biçimsel bağımsızlığını sağladı. Kara derili halkın örgütlü savaşı da bu yıllarda başladı.

1912 yılında kurulan ANC (Afrika Ulusal Kongresi) önceleri barışçı yöntemler kullanıyor, beyaz yönetici çevrelere sürekli görüşme önerileri yapıyordu. Bu önerilere karşılık vermeyen beyazlar 1950'li yıllarda ırkçı yasaları daha da sertleştirdiler. Buna karşı yine barışçı yöntemleri sürdüren ANC'yi 1960 yılında yasakladılar ve Nelson Mandela ve daha birçok yöneticisini tutuklayarak ömür boyu hapse mahkum ettiler. Böylece kara derili halkın mücadelesi yeni bir aşamaya geldi. ANC yasa dışı örgütlenmeye başladı. Örgütün silahlı ordusu **"Ulusun Mızrağı"** kuruldu.

ANC önderliğinde kara derili halkın mücadelesine ilk dolaysız desteği, 1921 yılında kurulan ve ırkçılığa karşı en ön safta savaşan Güney Afrika Komünist Partisi verdi. 1950 yılında yasaklanan parti işçi sınıfının ırkçı rejimi sarsan grevlerini örgütlemekte başı çekti ve birçok savaşçısını yitirdi.

Botha rejiminin yalıtlanmasıyla birlikte, geçtiğimiz yıl 700'ün üzerinde demokratik örgütün ve kiliselerin katılımı ile Birleşik Demokratik Cephe (UDF) kuruldu. UDF özellikle ırkçı rejimin sahte seçimlerinin gerçek yüzünü ortaya çıkarmakta büyük rol oynadı ve ardından yasaklandı. 17 yöneticisi hakkında **"vatana ihanet"** suçundan dava açıldı, idamları istendi.

Son haftalarda yükselen direniş, bir taraftan UDF yöneticilerine karşı açılan davaya halkın kabaran öfkesini yansıtırken aynı anda ırkçılığa karşı savaşan güçlerin aralarındaki bağları güçlendiriyor ve sonuç alıcı bir ayaklanmaya doğru gelişiyor.

Helsinki toplantısında Halefoğlu'nun yalanı sökmedi

Temmuz 1985 sonunda Helsinki Sonuç Bildirgesi'nin 10. Yılı nedeniyle Avrupa Güvenlik ve Işbirliği Konferansı'na üye 35 ülkenin dışişleri bakanları Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de biraraya geldiler.

Aylardan beri sosyalist Bulgaristan'a karşı iğrenç bir propaganda yürüten faşist cunta ve onun sözcüleri, bu kez de Helsinki'de Bulgaristan'a dil uzattı; toplantıya Türkiye adına katılan Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu, bilinen iftiralarını gündeme getirerek; Bulgaristan'ı **"ırkçılıkla"** suçladı. Halefoğlu **"insan hakları"**ndan, **"baskı"**lardan sözederek, suçlayıcı bir dille Bulgaristan'ın Helsinki Sonuç Bildirgesi'nde belirtilen konulara sadık kalmadığından bahsetti.

Toplantıya Bulgaristan adına katılan Dışişleri Bakanı Yardımcısı Mari Ivanov da, **"Bazı ülkeler Sonuç Bildirgesi'nde yer alan her ülkenin kendi yasaları ve idari kararlarını almak hakkına sahip olduğu ilkesini unutmuş gözükmektedir"** dedi. Ivanov, Halefoğlu'nun sözlerini **"dayanaksız suçlamalar"** olarak niteleyip; **"Türkiye tümüyle gerçek dışı olan bu konuyu kasıtlı olarak ortaya atarak bu seçkin uluslarası topluluğun dikkatini başka yöne çevirebilmek için tarihi, siyasi ve vicdani açılardan en az hakka sahip olan bir ülkedir"** diye cevaplandırdı.

Daha sonra bir basın toplantısı düzenleyen Ivanov, Türkiye Kürdistanı'nda Kürt halkına karşı yapılan insanlık dışı uygulamalarla ve Kürtlerin hakları için mücadeleden bahsetti. Ayrıca basın mensuplarına Ermeni soykırımını da içeren **"Türkiye'de Insan Haklarının Ihlali hakkında Yorumsuz Gerçekler"** başlıklı üç sayfalık bir metin dağıttı.

Emperyalistlerin ve onların uşaklarının sosyalist ülkelere karşı aslı astarı olmayan yalanlar yayarak nerelere varmak istedikleri bellidir. Faşist cuntanın komşumuz sosyalist Bulgaristan'a karşı böylesine alçakça bir kampanya açmasında güttüğü amaç, şovenizmi kışkırtarak ülkenin içine düştüğü ekonomik, siyasi, ahlaki çöküntüyü gizleyip, kitlelerin dikkatini başka yönlere çekmek, böylece kendi durumunu güçlendirmek istemesidir.

Bugün şovenizmi kışkırtarak kitlelerin dikkatini başka yönlere çekmeye çalışan cunta ve kukla hükümeti; kendi uydurduğu yalanlarıyla başbaşa kalacaktır. Demokrasi güçleri ve emekçi halklarımız bu yalanları yutmayacak, özgür ve sömürüsüz bir toplum için mücadelesine devam edecektir.

Siyasi mahkumlara özgürlük, Genel Af!

Baştarafı 1. sayfada

Resmi verilere göre, bugün sadece sivil cezaevlerinde 48 bin 77'si hükümlü, 26 bin 129'u tutuklu olmak üzere toplam 74 bin 206 kişi bulunuyor. Öte yandan, 1 Haziran 1985 tarihi itibariyle, Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri'nde 3 bin 182 kişi tutuklu olarak yargılanıyor. Tutuksuz yargılananlarla birlikte bu kişiler hakkında açılan 1407 dava dosyasına ilişkin yargılamalar sürüyor. Haklarındaki hüküm yargıtay tarafından onaylanmış 500'den fazla idam mahkumu var. Bunlardan 59'unun dosyası halen Meclis Adalet Komisyonu'nda görüşülmek üzere bekliyor. Işte böylesi bir ortamda kamuoyunda yaygın bir şekilde tartışılır hale gelen **"Genel Af"** talebi, cuntanın süngü ve postal sultası altında 50 milyon insanı mahkum ettiği zindan karanlığına karşı sürdürülen topyekün mücadelenin tamamlayıcı bir parçası olarak ele alınmalıdır. Aksi takdirde bu talep boşlukta kalacaktır. Cunta ve hükümeti, çeşitli manevralarla bunu sağlamaya çalışmaktadır.

Evren-Özal ikilisinin planı, sadece **"kader mahkumları"**na ve bu kapsamda faşist katillere af çıkartarak, bir yandan **"demokrasiye geçiş"** senaryosunu allayıp pullamak; bir yandan, yurtiçi ve dışında yükselen **"geniş kapsamlı af"** talebini etkisizleştirmek ve bu talebin diktatörlüğe karşı yükselen mücadelenin ortak paydalarından biri haline gelmesini engellemek; öte yandan da yığınlara şirin gözükerek özellikle yaklaşan kısmi seçimler öncesinde bunu bir siyasi yatırım olarak kullanmak ve böylece faşist diktatörlüğün ömrünü uzatmak gibi çok yönlü bir amaç gütmektedir. Siyasi mahkumların salıverilmesi, sırf siyasi haklarını kullandıkları için cuntanın hışmına uğrayıp kaçak yaşamak veya yurtdışına çıkmak zorunda bırakılanlar hakkındaki kovuşturmaların kaldırılması, elbette bu planda yer almıyor.

Sol Birlik zindanlardaki tüm anti-faşist ve demokrat siyasi tutukluların serbest bırakılmasını, genel af çıkartılmasını talep etmektedir. Bu talep, faşizm suçlularını, faşist katilleri ve işkencecileri elbette kapsamıyor. Aksine Sol Birlik, başta cuntacı generaller olmak üzere, tüm faşizm suçlularının hakettikleri cezalara çarptırılmalarını savunuyor.

Faşizme karşı direnmenin, barış, demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm uğrunda mücadele vermenin onurunu taşıyan insanların **"suçlu"** gibi gösterilmelerini kabul etmediğimizden, hiç kimseden veya makamdan af dilenmiyoruz. Siyasi mahkumlara özgürlük talebimiz, Türkiye'yi içine itildiği zindan karanlığından kurtarma mücadelemizle birlikte yükselecek ve hedefine ulaşacaktır. Bizim için bu mücadele, sırf siyasi mahkumların hapishanelerden kurtulmalarını değil, asıl olarak Türkiye'yi bir baştan başa hapishaneye çevirenlerden kurtulmayı amaçlamaktadır. Bu yüzden, çıkarılacak herhangi bir affı, **"toplumun yaralarını sarmak, milli birlik ve beraberliği yeniden tesis etmek"** gibisinden demagojik kılıflar altında, cuntayla uzlaşmak, cuntayı geçmişi ve geleceğiyle aklamak, 12 Eylül'ü tüm elebaşıları, işbirlikçileri, destekçi ve yardakçılarıyla birlikte meşru ve haklı göstermek için kullanmaya hazırlanan veya kalkışanları teşhir etmek de görevlerimiz arasındadır.

İstikrarlı Türkiye !

Baştarafı 1. sayfada

Eklemek gerekir ki ekonomik çöküntünün ve siyasi açmazların belli başlı toplumsal göstergelerinden biri olan kültürel yozlaşma ve ahlaki çürüme, bir kangren gibi toplumu sarmaktadır. Bu olgunun da **"istikrar"** belirtisi olmadığı açıktır.

Aslına bakılırsa, istikrar politik planda da bozulmuştur. Cuntanın hedefi tümüyle tek sesli bir siyasi **"istikrar"** sağlamak iken, politik arenada burjuvazi çok sesli, çok başlı bir hale gelmiştir. Burjuvazi içindeki değişik çıkarların politik yansımaları, burjuva politikasını Evren-Özal ikilisinin mutlak tekelinden uzaklaştırmaktadır. Öte yandan kitlelerin artan hoşnutsuzluğu sosyal demokrasi üzerinde etkilerini göstermektedir.

Ancak kitleler henüz suskundur. onların da seslerini yükseltmeleri, kendi bağımsız talepleri doğrultusunda ve örgütlü olarak hareketlenmeleriyle, faşizmin öngördüğü her türlü **"istikrar"** hayali altüst olacaktır. Unutmamak gerekir ki, faşizm halen iktidardadır ve yığınların mücadelesiyle gönderilmedikçe de çöreklendiği yerden ayrılmayacaktır. Kitleler suskunluk perdesini yırttıkları anda, faşizmin ne buyrukları, ne yasaları, ne de tankı, topu, tüfeği, "istikrarı" (yani diktatörlüğü) kurtarmaya yetecektir. Sorun, belanın defedilmesinde asıl belirleyici role sahip kitlelerin sözlerini söylemeleri için kendi siyasetleri doğrultusunda davranmalarını sağlamaktır.

Işte Sol Birlik başta olmak üzere, tüm sol güçlerin görevi bu noktada tarihi önem kazanmaktadır.

SOL BİRLİK

İşkence sürüyor

Baştarafı 1. sayfada

selttiler. Yurt içindeki protestolara ek olarak, yurt dışında da ilerici, yurtsever tutuklulara işkencelerin yapıldığı, işkencelerin sonucunda yaşamlarını yitirenlerin olduğu, çok sayıda insanın sakat kaldığı belgelerle ve tanıklarla Avrupa demokratik kamuoyunun gözleri önüne serildi.

Geçtiğimiz günlerde Uluslararası Af Örgütü, yayınladığı **"Türkiye Raporu"**nda konuyu bir kez daha tanık ve belgelerle gözler önüne serdi; böylelikle işkence konusu yeniden canlı biçimde kamuoyunda tartışılmaya başlandı.

Parlamenter heyetinden Halkçı Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Mardin milletvekili Kenan Nehrozoğlu, Nokta dergisinin sorularına verdiği cevapta; tutukevlerinde işkencelerin yapıldığını, özellikle tutukevi yönetimi ile uzlaşmayan tutukluların fiziki işkencenin yanısıra psikolojik işkenceye tabi tutulduklarını; bu tutukluların yaşam koşullarının çok kötü olduğunu belirtiyor.

HP Genel Sekreter Yardımcılarından Zonguldak Milletvekili Muhteşem Vasıf Yücel de yaptığı basın toplantısında, Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu ailelerinin kendilerine somut kanıtlar verdiğini belirterek: **"Edinilen bilgiye göre 5 yıldır tecritte kalan mahkumların bulunduğunu, içerdeki ya da tahliye edilen mahkumların ruhsal durumlarının son derece bozuk olduğunu, hatta duvarlarla konuşan mahkumların bulunduğunu öğrendik. Mahkumların göz muayenelerinin yapılmadığını en ufak diş ağrısı ya da en ufak diş çürüğünde bile dişlerinin çekildiği, verilen yemeklerin son derece yetersiz olduğunu, koğuşların 7-8 aydır havalandırılmadığı, bir bölüm mahkumun ise havalandırmaya çıkarılmadığı öğrenildi."** dedi.

Durum bu kadar açıkken, daha önce Türkiye Kürdistanı'ndaki tutukevlerinin ziyaret edilmesi bu grup tarafından planlanmışken, daha sonraki günlerde, gazetelerde çok küçük bir haber göze çarpıyordu: **"Parlamenter heyet ziyaretlerinden vazgeçti."**

Böylesine bir kararın HP açısından geri bir adım olduğu açık. Bunun altında yatan gerçek ise; bugüne kadar çeşitli çevrelerce cezaevlerinde ilerici-devrimci tutuklulara işkencenin yapıldığı yolunda söylenenlerin, heyet tarafından doğrulanmasıydı. Ve bu doğruluk HP tarafından basına iletilmişti. Bu durum hiç şüphesiz cunta ve onun Batı'daki dostlarını rahatsız edecekti. Bunun için tutukevlerinin ziyaretinin önü alınmalıydı. Ve cunta istediğinde başarılı oldu. Heyet ziyaretlerinden vazgeçirildi. Ama gerçekler ortada. **"Güneş balçıkla sıvanmaz."** 12 Eylül öncesi ilerici-devrimci insanlara yapılan işkenceler, cunta döneminde daha da barbarca bir biçimde yapıldı, bugün de yapılmakta. Inkar etmek yetmez.

Cunta batağa doğru hızlı adımlarla yürüyor. Beş yıl boyunca zorbalık ve terörle ayakta tutulmaya çalışılan rejim, kitlelerin aktif mücadelesi sonucunda yerle bir edilecektir. Cunta ve onun uşakları, bugün onbinlerce ilericinin yaşamaya mahkum edildikleri yerlerde olacaklardır. O günler uzak değil...

Güvenlik soruşturmasında kim kimi soruşturuyor

Baştarafı 1. sayfada

Kişinin kendisinden alınan cevaplarla yetinilmeyip, daha sonra **"tarafsız"** insanlardan bilgiler toplanmakta. Bu **"tarafsız"** kişilerin ve bilgileri alanların kimler olacağı açık: MIT görevlileri. Bunu bizzat kukla hükümetin içişleri bakanı bir gazeteye yaptığı açıklamada itiraf ediyor.

Soruşturmaya uğrayan kişi hakkında düzenlenen rapor olumlu veya takipsizlik kararı ile sonuçlanmış olsa bile, artık onlara birer suçlu gözüyle bakılmaktadır.

"Güvenlik Soruşturması"nda güdülen amaç belli: Insanları zorla düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlayıp, burjuvazi ve onun hükümetleri için "zararlı" düşüncede olanların kamu işyerlerine girmelerine engellemek; ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci insanları politik baskı ve ekonomik sıkıntılar içine sokup yıldırmaktır.

Son dönemdeki uygulamalar artık ayyuka çıkmış vaziyette. Çeşitli kesimler **"soruşturma"**ya olan tepkilerini değişik biçimlerde dile getirdiler. HP Grup Başkan Vekili Seyfi Oktay, konuyu meclise getirerek **"Belediye Kanal Şubesi'nde çalıştırılacak işçiler için bile güvenlik soruşturması"** yapıldığını açıkladı.

KİT-TİSK

Baştarafı 1. sayfada

KIT-TISK bütünleşmesi, aslında 12 Eylül'le birlikte oluşan fiili durumun hukukileşip kalıcılaştırılmasıdır. Bilindiği gibi, 12 Eylül'den beri gerek KIT'lerde, gerekse diğer işyerlerinde YHK eliyle yürürlüğe konan toplusözleşmelerde, daha önce TISK tarafından belirlenmiş aynı toplusözleşme ilkeleri ve ücret politikaları izleniyordu. Böylece TISK'in belirlediği ve hükümetçe benimsenmiş toplusözleşme çerçevesi, bütün işçilere uygulanmış oluyordu.

KIT-TISK bütünleşmesi ile, kamu gelirleri, herhangi bir grev ya da lokavt halinde TISK'in kullanımına sunulacaktır. TISK'e üye olan KIT'ler, ödeyecekleri yüksek üyelik aidatından başka, KIT'ler dışındaki TISK'e bağlı işyerlerindeki grev ya da lokavt uygulamaları sırasında, dayanışma aidatı vb. adlar altında ellerindeki kamu kaynaklarını işçilere karşı patronların daha güçlü kılınması amacıyla kullanabileceklerdir. Yani bu sıkı dayanışma, işçi ücretlerinden kesilen vergilerin işçiler aleyhine patronlara peşkeş çekilmesi ile gerçekleşecektir.

Burada önemli olan, atılan bu adımın yaratacağı yeni şartlara uygun olarak, işçi sınıfının sendikal alanda gerekli adımları atabilmesidir. Bu da herşeyden önce, işçi sınıfının sendikal birliğini tüm olumlu ve sağlıklı mücadele geleneklerini yaşatacak şekilde sağlamaktan geçer.

SOL BİRLİK
YAZIŞMA ADRESİ
Postlagerkarte
Nr. 056934 B.
41 Duisburg BRD

Cunta halka zulümden ve açlıktan başka şey vermedi

Baştarafı 3. sayfada

tedir. Onun yanı sıra Cunta, Siyasal Partiler Yasası ile, polis yasasında yaptığı son değişikliklerle ve daha bir dizi yasa ile demokrasiye tüm yollar tıkamaya çalışmaktadır.

YÖK yasası ile yüksek öğrenime tam bir kışla desiplini getirildi. Öğrencilerin siyasal hakları ellerinden alındı. Aynı kışla disiplini, polis denetimi tüm öğrenim kurumlarında geçerli. Faşist rejim toplumu kendi istekleri doğrultusunda eğitmek, robotlaştırmak, köleleştirmek için çabalıyor.

İşçilerin grev, toplu sözleşme ve diğer sendikal hakları kullanılamaz hale getirildi. Dernek kurma, toplantı ve gösteri hakları da öyle. Devlet Güvenlik Mahkemeleri adlı olağanüstü mahkemeler sıkıyönetim mahkemelerinin işlevini yapmaya devam edecek. Baroların bağımsızlığı yokedildi ve savunma hakkı kuşa çevrildi.

Cuntanın ve onun Batı'daki destekçilerinin tüm demagojilerinin aksine ülkede demokrasiye dönüş yolunda bir gelişme yoktur. Tersine her geçen gün faşist çarkın pekiştirilmesine yönelik yeni yeni adımlar atılıyor.

Faşist Rejim Kitlelerin Eylemi ile Yıkılacaktır

Bu beş yıl kitlelerin gözünde şunu açığa çıkardı: Cunta halk kitlelerine açlıktan, zulümden başka şey getirmedi, getiremez. Cunta demokrasi ve barış düşmanıdır, şovendir, halk düşmanıdır.

Yine bu beş yıl şunu da açıklıkla ortaya koydu: Halka karşı estirilen tüm teröre, zulme, alınan tüm tedbirlere Cuntanın anayasasına ve öteki zorbalık yasalarına rağmen kitleleri sindirmek, devrim ve demokrasi güçlerini yok etmek, Kürt halkının yurtsever mücadelesini durdurmak, barış güçlerini susturmak mümkün olmamıştır, olmayacaktır.

Cunta 12 Eylül 1980'de keskinleşen sınıf mücadelesinin, derinleşen çelişkilerin bir ürünü olarak başa geldi. Ama o bu çelişkileri daha da derinleştirmekten başka şey yapamadı. Ülkemizde zenginler ve yoksullar arasındakı üçurum hiç bu denli büyümemişti. Sömürü ve soygun çarkının kötülüklerini ta iliklerinde duyan geniş halk yığınlarını şu veya bu demagoji ile yatıştırmak bundan böyle mümkün olmayacaktır. Cuntanın emperyalizme uydu, maceracı politası geniş halk yığınlarının, toplumun aydın kesimlerinin tepkisini bugün daha fazla çekiyor. Kürt halkına karşı sürdürülen terör ve zulüm politikası ulusal baskıya ve faşizme karşı yığınların tepki ve nefretini arttırmaktan başka sonuç vermiyor.

İşte tüm bu nedenlerledir ki ülkemizde faşizme karşı nefret büyüyor, günden güne daha geniş halk yığınlarını sarıyor. Faşizmi yıkacak, faşist çarkı dağıtacak güçler ülkemizde vardır ve bize düşen bu muhalefeti örgütlemek, eyleme geçirmektir.

SOL BİRLİK'in önerdiği demokrasi programı, tüm anti-faşist güçlerin istemlerine cevap veriyor; anti-faşist güçlerin en geniş birliğini sağlıyacak bir perspektif sunuyor. Bu programa sahip çıkmak, anti-faşist güçlerin birliği için çaba göstermek, bu istemleri kitleler arasında yükseltmek ve onlara yön vermek bugün tüm devrimci, demokrat ve yurtsever kişi ve örgütlerin omuzlarına düşen bir görevdir.

Evren-Özal çetesi kendi alternatiflerinin olmadığını propaganda etmeye devam ediyorlar. Bu da, onların tüm öteki iddiaları gibi kaba bir demagojidir. Hayır, bu alternatif vardır. Bu, alternatif elbet, yeni bir Demirel veya Ecevit iktidarı veya benzeri değildir. Solun, tüm anti-faşist güçlerin, emekçi halk yığınlarının, işçilerin, Kürt halkının, tüm demokrat ve barışseverlerin birliğinden ve eyleminden geçen bir alternatiftir. Hayat bu alternatifi önümüze çıkarmıştır. Rejim çürüdükçe, çelişkiler derinleştikçe o daha da güçlü hale gelecektir.

Onun için savaşmak, onu halk yığınlarına mal etmek ve süreç içinde hayata geçirmek de bizlerin görevidir.

1 Eylül Dünya Barış Günü

Yığınların savunduğu barış yıkılmaz !

1 Eylül Dünya Barış günü. 1 Eylül 46 yıl önce bugün, Hitler faşizminin insanlığı, kahredici bir savaşın pençesine attığı gün. 65 milyon insanın ölümüyle (bunlardan 26 milyonu toplama kamplarında öldü) 150 milyon insanın evinin yıkılmasıyla sonuçlanan 2. Dünya savaşının başlama tarihi.

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da tüm ülkelerde savaşı lanetleyecek, barış özlemleri dile getirilecek, görkemli gösteriler, törenler düzenlenecek.

1 Eylül 1985'de yeryüzü 46 yıl önce Hitler faşizminin yol açtığı yıkımın yüzlerce katı tahribata yol açacak silahlarla dolu. Her gün, her saat milyarlarca lira silah tekellerine akıtılıyor. Yeryüzünün de ötesinde uzayın silahlandırılması için araştırmalar yapılıyor, projeler geliştiriliyor.

1 Eylül 1985'de Afrika'da insanlar açlıkla mücadele ediyor. Yalnızca 1981 yılında dünya'da 17 milyon çocuk, doğrudan ya da dolaylı açlıktan, aşılanamamaktan, sağlık hizmetlerinin yetersizliğinden öldü.

UNICEF 1981 raporu, dünyada her iki saniyede bir çocuğun öldüğünü ve her birinin yaşamını kurtarmak için sadece 100 doların yeterli olduğunu bildiriyor. Aynı rapor, her gece 100 milyon çocuğun karnı doymadan uyuduğunu, 10 milyon çocuğun bedensel ve zihinsel gelişme bozukluğu gösterdiğini, 6–11 yaş arasında 200 milyon çocuğun okulun yolunu ve adını bile bilmediğini kaydediyor.

Bütün bu nedenlerle bugün artık barış savaşımı, dünyanın başında dolaşan nükleer savaş tehlikesini savuşturmayı da aşan bir içerik ve anlam taşıyor. Artık barış sorunu aynı zamanda toplumsal gelişme ve eşitlik sorunudur, insanca yaşama sorunudur. Bu nedenle de barışın nesnel koşulları vardır.

Silahlanma harcamalarının ağırlığını halklar omuzlamaktadır. Savaş tehlikesi ve silahlanma insanlığın varlığını tehdit etmekle kalmıyor, onun refahına avrılması gereken kaynakları da alıp götürüyor. İşte bu nedenle barışın öznel koşulları da yığınların bilincinde olgunlaşmaktadır.

Latin Amerika'dan Uzak Doğu'ya kadar, politik, dinsel inançları farklı yüzbinlerce insan barış için yürüyor. Her alanda ve her fırsatta barışı korumak için demokratik haklarını kullanıyorlar. Barış hareketi giderek yığınları kucaklayan bir yaygınlık ve ivme kazanıyor. Amerika Birleşik Devletleri'nde dahi bu güne kadar görülmemiş biçimde yüzbinlerce barışsever nükleer silahların dondurulması için seferber oldu. Doktorlar, yazarlar, bilim adamları savaş çığlıklarına ve silahlanmaya karşı duvar örüyorlar.

Türkiye Barış Derneği üyeleri faşizmin tüm baskılarına, işkence ve terörüne rağmen kararlıca yaşam hakkını savunuyorlar. Barış savaşcıları, barışın mücadelesinin pasif bir eylem olmadığının, barış kuruculuğunun etkin eylem, savaşım gerektirdiğinin, etkin koruyuculuk istediğinin ve nihayet barışın uğrunda can verilecek bir hedef olduğunun bilincinde olarak faşizmin mahkemelerinde yiğitçe direndiler, direniyorlar. Onlar, Dünya Barış Konseyi kurucusu ve 1985'e kadar Genel Başkanı Frederic Joliot-Cruie nin "savaş isteyenlere, savaş planları yapanlara hitap ediyorum: Artık bizi hesaba katmak zorundasınız... Savaş belasından uzak durmak isteyen bütün sağduyu sahibi insanlara hitap ediyorum: Hep birlikte ve gücümüzün bilincinde olarak bu mücadeleyi yürüteceğiz. Zafer bizim olacaktır" sözlerini hep birlikte haykırdılar.

1 Eylül 1985'de dünyanın dört bir yanından milyarlarca insan bir kez daha;

– Nükleer silahlanmanın durdurulması,
– Nükleer silahların azaltılması ve giderek kaldırılması,
– Nükleer silah denemelerinin tamamen yasaklanması,
– Barış bölgeleri oluşturulması, bu bölgelerin nükleer silahlardan arındırılması,
– Kitlesel yıkımı amaçlayan yeni salahların ve silah sistemlerinin geliştirilmesinin yasaklanması,
– Kimyasal silahların yasaklanması ve tümüyle yok edilmesi,
– Silahlı kuvvetlerin ve konvansiyonel silahların karşılıklı olarak azaltılması ve askeri bütçelerin kısıtlanması

istemlerini dile getiriyorlar.

Her konuda olduğu gibi barışın en etkin savunucusu yığınlardır. Yığınların sahip çıktığı barış yıkılmaz.

1 Eylül Dünya Barış Günü Kutlu Olsun.

"Bir daha asla"

Şili'de emperyalizmin ve faşizmin günleri sayılıdır

Şilili ünlü ozan Viktor Jara'nın Şili Stadyumunda öldürülmeden önce yazdığı bu dizelerin ardından 12 yıl geçti. Başka bir deyişle 11 Eylül 1973 günü General Pinoche' nin Salvador Allende hükümetine karşı yaptığı kanlı, faşist darbenin 12. yılı.

Amerikan emperyalizmi ve darbeci generaller bu yılda özgürlük ve demokrasiye indirdikleri baltanın yıldönümünü kutlayacaklar. Ama daha bir tedirgin, daha bir ürkek ve daha bir korkakça. 12 yıl boyunca çekilen amansız acılar sonrası giderek yükselen tencere sesleri, grevler ve yürüyüşler faşist Pinoche'nin ürkek ve tedirginliğinin ana kaynağını oluşturuyor.

Gerçekten de bugün, birbirini izleyen ulusal protesto günleri diktatörlüğe karşı hareketin nitelik bakımından yeni bir aşamaya girdiğini kanıtlıyor. Ülkede patlak veren eylemler açıkça politik bir karakter taşıyor. Diktatörlük, hiçbir zaman bu kadar geniş bir sosyal cephe ile karşı karşıya kalmadı. Rejime karşı muhalefet sağın da önemli bir bölümünü içererek yaklaşık tüm Şilileri kapsıyor.

Pinoche karşıtı güçler, demokrasiye dönüş, genel seçimler, sıkıyönetimin ve sansürün kaldırılması, muhalefete yığınsal iletişim araçlarında sesini duyurabilme olanağının tanınması, derhal işsizliğe karşı önlemler alınması ve emekçi halkın yaşam koşullarının iyileştirilmesi için mücadelelerini yükseltiyorlar.

Pinoche, yine halkın karşısına polisi ve orduyu çıkarıyor. Yine düzinelerce yurtsever öldürüldü, yüzlercesi yaralandı ve binlercesi yakalandı. Fakat ne terör, ne de koğuşturmalar halk hareketini durduramadı. Tüm Şililer Pinoche'nin istifasını ve ülkenin demokratik bir hükümet tarafından yönetilmesini istiyorlar.

Emperyalizmin **"Şili modeli"** iflas etti. Pinoche rejimine yapılan askeri, ekonomik ve siyasi tüm desteklere rağmen, Allende sonrası başlatılan kanlı süreç noktalanıyor.

Şili halkı faşizmin 12. yılını protesto ediyor. Allende'nin, Viktor Jara'nın, Pablo Neruda'nın ülkesi baş kaldırıyor. Şili halkı **"yeter artık"** diyor. Şili'de emperyalizmin ve faşizmin günleri sayılıdır.

ŞİLİ STADYUMU

Beş bin kişiyiz burada
kentin bu köşesinde.
Beş bin kişi.
Kimbilir ne kadarız
kentlerde ve tüm ülkede ?
Yalnız burada
eken – biçen ve fabrikaları işleten
on bin el.
İnsanlığın ne kadarı
başbaşa bırakıldı
açlık, soğuk, panik, acı,
yılgınlık, dehşet ve çılgınlık ile ?
Uzaydaki yıldızlar gibi
yitip gitti altımız.
Biri öldü; ikincisini dövdüler
–oysa hiç inanmazdım ben
bir insanın dövülebileceğine
kalan dördü son vermek istedi
bu dehşete:
biri kafasını duvara vurdu
diğeri kendini boşluğa attı
ama tümünün gözlerinde
ölümün sabit bakışı vardı.
Nasıl dehşet doğuruyor faşizmin yüzü!
Yürütüyor planlarını
bir bıçak ucu keskinliği ile.
Hiçbir şey önemli değil onlar için:
kan sanki madalya,
vahşet kahramanlık.
Tanrım! Bu mu yarattığın dünya ?
Bunun için mi yedi gün harcadın ?
Topu topu bu dört duvar
ve içinde eriyen insanlar
hem de ölüme yalvara yalvara...
Ama birden bilinçleniyorum,
görüyorum ki bu
makine temposu ile atan
ama yüreksiz bir gövdenin işi!

Viktor JARA

11–15 Eylül 1973

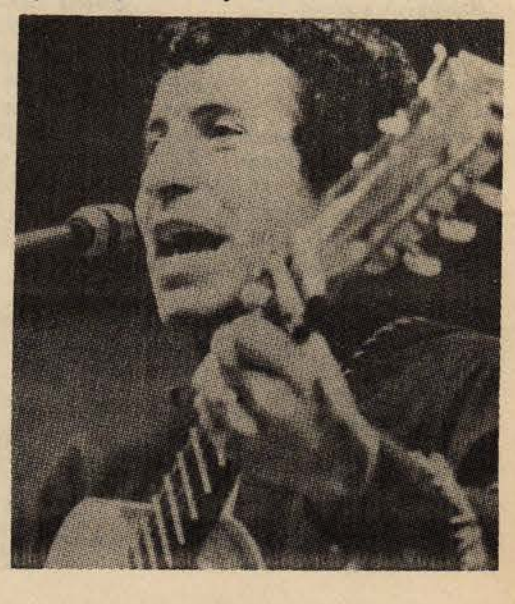

Sovyetler Birliği'nden barış için bir adım daha

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, Temmuz ayı sonunda Sovyetler Birliği'nin bir moratoryumunu dünya kamuoyuna duyurdu. Hiroşimaya atılan ve ilk atom bombasının sivil halka karşı kullanılmasının 40. yılı olan 6 Ağustos'tan itibaren Sovyetler Birliği'nin tek yanlı olarak nükleer silah denemelerini durdurma kararını içeren Moratoryum, barış ve silahsızlanma sorununda Sovyetler Birliği'nin ısrarlı ve olumlu yaklaşımının yeni bir örneğini ortaya koydu.

Açıklamasına "sürmekte olan nükleer silahlanma yarışı tüm dünya uygarlığının geleceğine yönelik çok büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Yapıcı amaçlardan kesilen pek çok miktarda entellektüel ve maddesel kaynaklar harcanarak uluslararası alanda yüksek gerilimlere ve daha büyük bir savaş tehdidine yol açmaktadır." saptaması ile başlıyan SBKP–MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov, Sovyetler Birliği'nin gerek ikili görüşmeler, gerekse Birleşmiş Milletler nezdinde devletler arası güvenin ve barışçı işbirliğinin geliştirilmesi, nükleer silahlanmanın durdurulması için sürekli çaba gösterdiğini hatırlatarak, tüm nükleer silah denemelerinin durdurulmasını, yeryüzünde barış ve stratejik denge sağlama yolunda ana katkılardan birisi olarak tanımladı. Nitekim, "kitlesel imha silahlarının yeni ve daha tehlikeli çeşitlerinin bu tür denemeler süresince geliştirildiği ve mükemmelleştirildiği bir sır değildir".

Bu nedenle Sovyetler Birliği'nin sürekli olarak nükleer silahlara sahip devletlere, kararlaştırılacak bir tarihten itibaren nükleer silah denemelerinin tümüyle durdurulmasını içeren bir moratoryumda anlaşmayı önerdiğini, ancak bu önemli adımın bir türlü gerçekleştirilmediğinin belirtildiği açıklamada; Sovyetler Birliği'nin 6 Ağustos'tan itibaren ve tek yanlı olarak her türlü nükleer silah denemesini durduracağı ilan edilmektedir. ABD Hükümeti'ne de, tüm dünyada Hiroşima trajedisi diye anılan bu günden itibaren aynı adımı atması için çağrı yapan Sovyetler Birliği, nükleer savaş tehlikesini önliyebilmek için son derece ciddi ve önemli bir adım daha atmış olmaktadır.

M. Gorbaçov açıklamasında Sovyetler Birliği'nin bu moratoryumunun 1 Ocak 1986 tarihine kadar geçerli olacağını belirterek, eğer ABD de aynı moratoryuma bağlı kaldığı sürece geçerliliğini 1 Ocak' tan sonra da koruyacağını duyurdu.

Dünyada barıştan yana olan güçler tarafından büyük coşkuyla karşılanan bu moratoryuma ABD yönetimi tarafından olumlu bir karşılık verilmemesi, bu soruna emperyalist, saldırgan çevrelerin samimiyetsiz yaklaşımını bir kez daha sergilemektedir. ABD resmi çevrelerinin "Sovyetler Birliği' nin gereken denemeleri yaptığı, kendilerinin daha yapması gereken nükleer silah denemelerinin olduğu" sözde gerekçesi ile bu somut girişime gösterdiği "gülünç" yaklaşım, aynı zamanda Amerikan emperyalizminin nükleer savaş politikasını ciddi boyutlarda geliştirmek istediğini gözler önüne sermektedir.